

Tuluttut atuartitsinermi ilikkagas- satut pilersaarutit

*****

A: *Siunertat ilisarititsinerlu*

Tuluttut atuartitsinerup siunertaa

(Atuarfimmi atuartitsissutini atuartitsissutinilu qanitariissuni alloriarfiit siunertaat aamma atuartitsissutit siunertaat kiisalu ilikkagassatut anguniagassat pillugit Namminersornerullutik Oqartus-sat nalunaarutaanni § 13 tunngavigalugu.)

Atuartitsinerup siunertaraa atuartut tuluttut oqaatsinik allatanillu paasisinnaanngorlutik, oqalus-sinnaanngorlutik allassinnaanngorlutilu ilisimasaqlissasut piginnaasaqalissasullu. Atuartitsinerup atuartut atuarfimmi atuartitsissutini allani misiganut, ilisimasanik paasissutissanillu katersi-nermut paarlaasseqatigiinnermullu kiisalu ilikkariartoqqinnerminni atugassatut oqaatsit atornis-saannut periarfississavai. Atuartut tuluit oqaasiisa sannai soorluttaarlu atuuffii ilisimasaqarfigilis-savaat tassungalu malussarinnertik ineriertortissallugu.

Imm. 2. Atuartut atuartitaaneq aqqutigalugu oqaatsit arlallit iluaqtigalugit ilisimasanik paasi-sanillu pigiliussineq ilikkarniarnermikkut namminerlu inerartornerminnut naleqarluartoq iluaqu-taasorlu misigissavaat. Atuartut misilittakkatik aallaavigalugit oqaatsinik pigiliussinissaminnut periarfissatik ilisimasaqarfigiartussavaat aamma atuartitsinerup atuartut ilikkariartornerinut aki-sussaaqataasinnaanermut piginnaasaqalersissavai.

Imm. 3. Atuartitsinerup ilisimasanik misilittakanillu ingerlatitseqqinnerni, suleqatigiinnerni inuillu akornanni iliuuseqaqtigiinnerni oqaatsit sakkuunerisa pingaassusaannik atuartut misigi-saqarnissaat peqataaffigissavaa. Atuartitsinerup atuartut namminneq inuillu allat atugaannik ili-simannilernissamut oqaatsit sakkutut atoqqullugit kajumissaassavai.

Imm. 4. Atuartitsinerup atuartut nunani tuluttut oqaluffiusuni nunarsuullu sinnerani kulturit inuuniarnikkullu atugarisat pillugit paasiniaanissaannut soqutiginnilersissavai; taamalu nunat tamalaat akornanni pissutsinik kiisalu nammineq kulturimik taassumalu kulturinik allanik attuu-massuteqaqtigiinneranik atuartut paasisimasaqarnerat paasinninnerallu annertusassallugu.

Siunertamut oqaaseqaatit

Siunertaq imatut ilusilersorneqarsimavoq, imm. 1-imi atuartitsissutissami ilisimasassat atuartullu ataasiakkaat pikkoriffigiligassaat allaaserineqarsimallutik.

Imm. 2-mi allaaserineqarput atuartup inuttut inerikkiartornissa namminerlu oqaatsitigut pik-koriffimminik atuisinnaanissa, tassa inummi namminermi pisut.

Imm. 3-mi eqqartorneqarput atuartup inoqatini peqatigalugit pikoriffimminik paasinninnis-saa atuisinnaanissa, tassa inuit akornanni pisut.

Imm. 4-mi eqqartorneqarput atuartup najukkamini nunarsuarmilu inuiaqtigiinni inooqataa-nera taakkunani lu pikoriffimminik atuisinnaanera.

Atuartitsissutip inissinneqarnera

Tuluit oqaasiinik atuartitsisoqartassaaq akulliit angajulliillu alloriarfiini, taakkunanilu ukioqati-giaani tamani.

Atuartitsinerup atuartut tuluit oqaasiinik oqalunnikkut allannikkullu atugaasunik paasinnin-nissamik suliaqarsinnaalernissamillu pikkoriffeqalernissaat ineriertortissavaa aammalu qimer-luukkaminnik, piginnaasaminnik misigisaminnillu oqaatsit atukkat allatallu aqqutigalugit oqaati-ginnissinnaalersillugit. Tamatumunnga ilaatillugu atuartut allamiut oqaasiinik pissarsiniarsinna-nerannut piginnaassusaat nukitorsarneqassaaq - oqaatsinik ilinniarsinnaanerat, oqaatiginiakkanik iluarsartuussisinnaanerat tamatigoortumillu siunertaqartumik oqaatsinik atorneqartunik allanne-qartunillu atuarfimmi inuillu allatigut atassuteqaqtigiiatarneranni atuisinnaanerat taamattaaq nukitorsarneqassaaq.

Tuluit oqaasii annertusagaanngikkaluamik pingaartumillu annerni atuartitsissutitut atorneqar-tassapput, atuartitsissutissani atuartitsissutissanilu imminnut qanitariissuni paasissutissanik ujar-lertarnerni sakkutut atortussatullu atorneqartassallutik. Taamaalilluni pissusissamisuussaaq atuartitsissutissani allani, allakkiat atortussalluunniit allat pisariaqartitat tuluttoortut atorneqartassap-pata.

Atuartut tuluit oqaasiinik, aamma atuartitsinerup avataani, suliaqartarnissaq atuisarnissarlu sungiutissavaat, taamaaliornermikkut avatangiisimik, oqaatsinik taakkuninnga nalunaartarnermi taakkuninngalu oqaatsinik ulluinnarni sakkutut atugaqarnermi, periarfissiissutaat atorluarsinnaa-jumallugit.

Ataatsumut isigalugu atuartitsissutini tamani – oqaatsinik atuartitsinerinnarmi taamaallaat pinnani – atuartut oqaatsinik assigiinngitsutigullu takkorliuussiniartarnermik pigiliussinissamik misigisimanerat ineriertortinnejassaaq, soorlu allamiut oqaasiisigut, suliat pillugit oqariartaatsi-tigut, takussaasunik nalunaaruteqartarnertigut il.il.. Pitsaanerpaaamik taamaaliortoqarsinnaavoq, atuartitsissutit akimorlugit sulisoqartarpat, taamaaliornikkut atuartitsissutissat assigiinngitsut, misilittagaat, saqqummiussuiffit atortussallu allat tamatigoortumik nikerartitamillu atuartitsinis-samut periarfissarititaat atorluarneqarsinnaapput.

Ilikkagaqarniarnermi isiginnittaatsit suleriaatsillu pillugit nalinginnaasumik oqaaseriumasat

Ilikkagassatut pilersaarutip eqqarsaatitut tunngaviusutut aallaavigaa, sulianik tigussaasunik naammassinninniarnermi ingerlataqarnermilu ilikkarniarneq pitsaanerpaaq pisartoq, atuartitsineq atuartoq qitiutillugu ingerlanneqaraangat atuartunik kajungilersitsisarmat atuaqatigiillu akorna nni attaveqaqtigilluarneq pilersarmat.

Atuartitsinermi oqaatsit susassaqarfii assigiinngitsut tamaasa, soorlu oqaasilerineq, taague-riaatsit oqaatsillu pigiliunniakkat, ilanngussorneqassapput aammalu atuartitsinermi ilikkarniar-tarnermi periusissanut tikkuussuinerit ilanngussorneqassapput. Oqaatsit atorneqarnermikkut ilik-karniarneqartussaapput, ilikkarniarneqassanatillu taamaallaat uteqattaarinikkut oqaasilerinermilu maligassanik alanngaarsinnaanngornikkut.

Ilikkagassatut anguniagassat suliassallu siunertaat atuartunut erseqqissusuusariaqarput, taamaa-liornermi atuartut sooq aalajangersimasumik periaaseqarluni sunalu ilikkarniarlugu sulisoqass-a-nersoq paasisinnaaniassammassuk.

Pingaartuuvoq oqaatsit pissusissamisoortumik atorneqarnerinik, tassa tuluit oqaasii atorlugit oqaluttarnivik tunngavigalugu, ilinniartitsisoqarnissaa. Atuagassat sanarfisat imaluunniit immik-kut sanaat tamarmik, inip atuarfiusup avataani tuluttut oqaatsinik atorneqartunik, tuluit oqaasii-nik atuartunit atuinissamut piareersimalersitsineq ajorput. Tamatuma saniatigut atuartut filmini

nakuuserfiusuni aliikkutassianilu tuluit oqaasiisa atorneqartarnerisa nalinginnaasuunnginnerinik akueriinnagassaannginnerinillu paasitinniarneqassapput.

Atuartut inuttut assigiinngitsuupput assigiinngitsunillu ilikkarniartaaseqarput, taamaattumillu pingaaartuuvoq oqaatsit assigiingitsorpassuarnik periuseqarluni suliarineqartarnissaat taamaaliornermilu nammineq, marlukkaarluni, eqimattakkaarluni atuaqatigiekkaarluniluunniit sulinermik nikerartitsinikkut ingerlanneqartariaqarpoq.

Oqaatsinik ilinniartitsinermi pingaaernerutittakkat: tusarnaarneq, oqalunneq, atuarneq, al-lanneq aammalu oqaatsinik pigiliunniakkanik suliaqarneq

Tusarnaarneq

Atuartut oqaatsinik tusarnaarnermikkut suliaqassapput – tusarnaarnivimmik, tassami taamaaliornerminni allakkiamik ikorfartorneqassannginnamik. Ilikkassavaat, assigiinngitsorpassuarnik peeriaaseqarnikkut tusarnaartoqarsinnaammatt aammalu ilikkassavaat oqaatsit tamarluinnaasa paasisariaqarnagit. Atuartut taamaassorinninnerminnik eqqoriaalluartarnissartik anguniassavaat aammalu suliarissavaat paasinninniarsinnaanissat assigiinngitsut tunngavigalugit tusarmaaqqaartarnissaq ilikkassagamikku suna tusarnaarnermikkut paasiniartariaqarlugu. Taamaaliornermi ukkisisinnaaneq nukitorsarneqassaaq paasisassallu ataatsimoornerusunngorlugit paasineqarsinnaasapput. Immiusat, cd-t videollu atorneqarsinnaapput atuartulli paassisavaat, ilinniartitsisumik tusarnaarnermi, atuaqatinik tusarnaarnermi aammalu marlukkaarluni imaluunniit eqimattakkaarluni sulinermi tusarnaarniartarneq ineriertortinneqarsinnaammatt.

Tusarnaarneq allallu oqaatigisaannik oqaatiginneqqitarneq eqqortumik taaguisinnaalerne-mut pingaauteqarput taamaaliornermilu oqaasilerinermi malitassaasunik sianiginninniarneq ikorfartorneqartarpot.

Oqalunneq

Oqalussinnaaneq assigiinngitsutigut sanarfineqarsinnaavoq: oqaatigisanik uteqqiisarnikkut, apeqqutinik atuilluni misissuinikkut aammalu apersuinikkut, piviususaartitsilluni isiginnaaga sisornikkut, oqaloqatigieennikkut isummersoqatigieennikkullu.

Atuartut isummaminnik nammineerlutik ilusilersuinermikkut oqaatiginnissinnaanerisa oqaatsinillu eqqortumik atuisariaqarnermik piumasaqaataasut akornanni oqimaaqatigiissitsinikkut piumasaqaateqartoqartassaaq atuartunulli siunertatut pingaaernerpaasariaqarpoq imarisaasut suut pillugit oqaatiginninniarsinnaaneq. Ingerlatsinerup nalaani ilinniartitsisuusoq suut iluarsisariaqartuunerinik allattuisinnaavoq kingusinnerusukkullu atuartitsinerup nalaani allattukkat tamakkueqqartorneqarsinnaapput.

Oqaatsinik eqqortumik oqaatiginnissinnaaneq atassuteqatigiettarnermi piginnaasat pingaaartut ilagaat pisariaqarporlu piginnaasap tamassuma, – oqaatsitigut piginnaasat allat assigalugit – oqaatsitigut piginnaasanut allanut ataqatigiissinneqarnissaa anguniarlugu sungiusarneqarnissaa. Ingammik aallarteeqaarnermi, oqaatsinik eqqortumik taaguisarnissamut sungiusarneq atua rtunullu tuluit oqaasiini immikkoortutut nipiusunik malugititsiniarnissaq pingaauteqarpoq, taamaaliornikkummi paatsuisarnerit pinngitsoortinneqarsinnaammata. Atuartunut oqaaseqatigieennik, oqaloqatigieennernilluunniit tusarnaakkikanik, uteqqiitstillsuni oqaatiginnitsitsisarnertigut taamaaliortoqarsinnaavoq. Atuartut taaguisarnertik niptuumik atuarnerinnakkut sungiusarpassuk anni-laangatigineqarsinnaavoq oqalunnerminni oqaatsinillu taaguisarnerminni nipinik kukkus umik atuisalernissaat.

Atuarneq

Atuartut atuarnermi periartaatsinik assigiinngitsunik ilikkartinniarneqassapput paassisavaallu assigiinngitsunik periuseqarluni, atuarnermi suna anguniarnerlugu siunertarinerlugulu apeqqutaa-tillugu atuartoqarsinnaasartoq.

Ajoraluartumik atuartut akuttunngitsumik isumaqartarpuit atuallaqqissuusinnaallutik aatsaat kuk-kuneqanngitsumik atuartarunik aammalu atuakkatik tamaasa paasisinnaasaranikkit. Taamaattumik pingaaruteqarpoq atuartut allakkianik assigiinngitsunik ilusilersukkanik saqqummiivigisassallugit paasitinniassallugillu allakkiat assigiinngitsut assigiinngitsumik periuseqarluni atuarneqartariaqartarmata.

Atuartut qanoq atuartarnissaannut paasinninnissamut ikiorserneqarsinnaapput, atualersinnagittassuaattaraanni suna anguniarlugu atuartoqassanersoq – tassa atuartoqassanersoq paassisutisanik immikkut ittunik paasiniaalluni, atuakkap immikkualuttortai tamaasa paasillugit atuartoqassanersoq imaluunniit allaatigisaq, imarisai ataatsimut isigalugit, paasiniarneqassanersoq.

Allanneq

Atuartut akuttunngitsumik misigisimasarput allanneq ajornartuusoq isumaqartaramik aallaqqataaniit kukkanneqanngitsumik allattariaqarlutik. Kisiannili oqaatsinik ilikkagaqarniarnermi allal-luni suliassat pisariaqartuupput, pingaaruteqartuullutik nuannequtaasarlutillu.

Aallaqqataaniit atuartut ilinniassavaat, allanneq isumaqartuusoq namminalu saqqummiuni- niakkanki oqaatiginninniarsinnaanermut atortussatut periarfissaasoq. Atuartut oqaasertaarisa-minnik amerliartortsinerat ilutigalugu, allannermik atuinerisa oqaatsinik siuneqartumik atuine-rat ineriertortissavaa. Ogalunnermi ilaatigut oqaatsit amerlanngitsut oqaatsinillu ilusilersuinerit naammassineqarluuqngitsut atorneqartarpuit, isumarlu sunermi, isikkulorsornermi timilu atorlugu iliuuseqarnermi ersersinneqarsinnaasarluni. Allagaqarnermi oqaatsit tamarmik ilangussorneqar-tariaqarput allakkanillu eterfiginneqqissinnaaneq eqqarsaateginneqqissinnaanerlu piffissaqarfigi-neqarsinnaasarlutik.

Ajornanningerusassaaq atuartut marlukkaarlutik eqimattakkaarlutilluunniit sulisassappata allagaqarnerullu ingerlanneqarnera tamakkerlugu suliarineqarsinnaanngorlugu naammattumik sulinissamut piffissaliineqartassaaq.

Atuartunut ikuutaasarpoq atuartut allakkanik sulianik ”qissimigaangassanik” takusassitta-raanni taamaaliornermilu allakkiaq qanoq iluseqassanersoq oqaatsillu suut atorneqassanersut erseqqissartaraanni.

Oqaatsit pigiliussat

Oqaatsinik atuartitsinermi pingaaruteqarpoq oqaatsit pigiliussat amerlisarneqartarnerat. Atuartut paasisariaqarpaat, oqaatsinik ilinniarnerni tamani, oqaatsinik nutaanik naapitsisoqartariaqartartoq pisariaqanngitsorlu oqaatsit nutaat tamakkua ingerlaannaq ordbogimi paasiniarneqartarnissaat kiisalu paasisariaqarpaat oqaatsit oqariartaatsillu nalusat passunneqarnerini periartaatsit assi-giinngitsut atorneqartariaqartartut. Imatut iliortoqarsinnaavoq

- tuluit oqaasiini oqaatsit nalunngerikkat tunngavigalugit oqaatsip qanoq isumaqarnera naatsor-sorneqarsinnaavoq,
- isummamik eqqorsinnaasorisamik eqqoriaanermi pisut suuneri tamakkulu isumaannik ataqa-tigiissitsineq atorlugu eqqoriaasoqarsinnaavoq,
- misilitagarilersimasat tunngavigalugit, allaatigisap oqaatsilluunniit isumaa oqaatiginiagaalu,
- naatsorsorneqarsinnaapput,
- oqaaseqatigijit ilusilersorneqarneri ataqtiginnerilu tunngavigalugit allakkiami oqaatsit taku-simanngisat qanoq isumaqarneri naatsorsorneqarsinnaapput,
- assiliartaliussorneqarsimasinnaasut alakkarterneqarsinnaapput,
- paasissutissat suliami sujuliani suliarisami/oqaloqatiginnermi paasiniaanermi atorneqar-sinnaapput,
- atuaqatit ilinniartitsisorluunniit aperineqarsinnaapput.

Aaqqissuussineq suleriaatsillu

Ini atuartitsiviusoq imatut aaqqissorneqassaaq, atuartut imminnut isigisinnaanngorlugit suleqati-giissinnaanngorlugillu. Nerriviit katiterneqassapput, eqimattakkaarluni suliffiusinnaanngorlugit imaluunniit "sullivittut" titartaanermi, qiorthaanermi, atuarnermi allannermilu atorneqarsinnaanngorlugit. Atuartut natermi nikerarsinnaanissaminnut taamaaliornermennilu oqaloqatigiissinnaanissaminnut inissaqartinneqassapput.

Marlukkaarluni suliaqarneq

Marlukkaarluni suliaqarnerup atuartut isumassarsiaminnik nalungisaminnillu avitseqatigiinnissaannut, eqqarsaatiminnik misigissutsiminnillu assersuussinissaannut piginnaasaminnillu akunnerminni avitseqatigiinnissaannut periarfissittarpai. Atuartut ilikkassavaat, ilinniartitsisuminniin-naanngitsoq ilikkagaqarsinnaallutik. Atuaqatinik suleqateqarneq ilikkarniarnermi periusissaavoq pingaaruteqartoq.

Eqimattakkaarluni suliaqarneq

Eqimattakkaarluni suliaqarnermi atuartut oqaloqatigiinnissamut – attaveqaqatigiinnissamut - periarfissinnejartarpuit. Selineq suliassamut tunngatinneqarnerulersarpoq atuartut apeqqummut imaluunniit qulequttamut aalajangersimasumut ukkisseqquneqarpata. Atuaqatigiinni oqallinnisaq eqimattaqqani oqallinnermik aallarniuserneqaraangat, atuaqatigiit tamakkerlutik oqallisi-linnginneranni, atuartut amerlanerit oqaaseqarnissaminnut periarfissinnejartarpuit.

Eqimattakkaarluni ingerlatat pitsaasut ilagaat isiginnaartitsisuusaarneq. Isiginnaartitsisuusaarnermi inuk allaasuusaarneq ingerlannejartarpooq taamaaliornermilu oqaatsit, pisumut aala-jangersimasumut atassuteqartut atorneqartarpuit. Isiginnaartitsisuusaarnermi oqaatsit pisunut assigiinngitsunut attuumassuteqartillugit sungiusarneqarsinnaasarput.

Allamiut oqaasiinik oqalunniarnermi atuartut oqaaseqarniarnerminni naammattumik piffissa-qartinnejartarnissaat pingaaruteqarpoq. Ingammik – aallartinissarniarnermi – atuartut oqaatsit ilusaannik atorneqartarnerinillu "isiginnaartitsilinnginnerminni" sungiusarnissaannut periarfissinnejartassapput. Atuartut qanoq oqaaseqarnissaminnut assersuutinik tusartinneqqaartassapput.

Eqimattakkaarluni suliaqartarneq allagaqarnikkut suliaqarnernut assigiinngitsunut atussallugu piukkunnaateqarpoq. Atuartut arlallit suliamut tunngasunik tunniussaqarsinnaasarnerat imarisaa-sunut, oqaatsit eqqortumik atorneqarnerinut atuartumullu namminermut ineriartuutaasarloq.

Atuaqatigiinnik atuartitsineq

Pisamut eqqaqqakanik allattuineq, ilinniartitsisup akunnermiliunneratigut, taamaaliornermilu pisap aalajangersimasup aallaavagineqarneratigut atuartullu eqqarsaataannik isumassarsiaannillu amerlanerpaanik pissarsiviginiarnerisigut aammalu atuartut tamakkerlugit peqataatinnerisigut, ingerlatassavoq.

Atuaqatigiinnik atuartitsineq atuartunik tamarmiutitsilluni ataatsimoortitsillunilu paassisutisiinermi ilitsersuinermilu atorneqarsinnaavoq.

Atuaqatigiinnik atuartitsineq aamma atorneqarsinnaavoq, eqimattakkaarluni marlukkaarluni-luunniit sulilinnginnermi paassisutissanik tunioraaniarnermi, imaluunniit atorneqarsinnaavoq ilinniartitsisoq atuartut nalunngileriigaannik paasiniagaqassappat.

Atuartitsinissamik piareersaasiortarnermi eqqarsaatissat

Oqaatsinik atuartitsineq, atuartoqatigiaat akornanni oqaatsinik ilikkarniakkanik atugaqarnermik tunngaveqartoq, imatut aaqqissuunneqassaaq, atuaqatigiaani atuartut tamarmik ilikkarniakkap ataatsip iluani suliaqartinneqassasut ilikkagassatullu anguniassat assigii tungaannut, assigiinn-gitsunilli periuseqarnikkut, ingerlatinneqassasut. Taamatut immikkoortiterineq isumaqarpoq, atuartut tamarmik immikkut piginnaasatik pisariaqartitatillu tunngavigalugit, suliaqartinneqassasut.

Assersuutigalugu atuaqatigii ufo-t pillugit suliaqarnerini atuartut ilaatsuliassaq pillugu allaatigisanik takinerusunik atuarsinnaapput allakkianillu takinerusunik allagaqarsinnaallutik atuartulu ilaatsaannerusunik nivinngartigassanut atugassanik allagaaqqiorsinnaallutik.

Ilikkagassatut anguniagassat eqqarsaatigineqartut akornanni, atuartut angusaqarnissaannik siunertaqartumik, atuartitsinermik ingerlatsinissamik piareersaateqarnermi, atuartunut sularititassat, oqaatsit pillugit suliassat, immikkoortuni sorliit sammineqassanersut, allakkiat atortussallu sorliit atorneqassanersut atuartitsinermilu atortorineqartussat allat suut atorneqassanersut naatsorsuutigalugit, qissimigaarneqassapput.

Pikkoriffissat sorliit atuartut suliaqarnerminni sungiusartarneraat eqqarsaasorsorfigineqassaaq, soorlu eqqarsaasorsorfigineqassaaq atuartut paasiniagaqassanersut imaluunniit namminneq isumartik pillugu oqaatiginiagaqassanersut taamaaliornerlu oqaluttariarsorluni allattariarsorluni-luunniit ingerlanneqassanersoq. Sianigineqassaaq pikkoriffik pigiliutsinniagaq atuartunit pikkoriffittut pigiliussaareersimanersoq taamaattoqarpallu eqqarsaasersuutigineqassaaq pikkoriffik nutaamik imaqartillugu angusaqarniarnermi ilikkagassatut anguniagassamut nutaamut atorneqassanersoq.

Suliat samminiakkanut immikkoortukkaanut allakkiatullu sammisassanut ippinnanngitsumik ataqtigii sinneqassapput, samminiakkallu tunngavigalugit atuartunik agguataarinissinnaanisaq periarfissaqartinneqassaaq. Tamanna ingerlanneqassaaq atuartut piginnaassusaasa pisariaqartitaasalu assigiinnngissusaannik tunngaveqarluni assigiinngisitaartunik, ilikkagassatullu anguniagassani pikkoriffinnik piumasaqaataasunik angusaqartinniarlugit suliaqartinnerisigut.

Oqaatsit pillugit suliaqarniarluni piareersarnermi nalilersorneqassaaq, oqaatsini pissutsit sorliit silattuutsinniarneqassanersut sungiusartinniarneqassanersullu. Assersuutigalugu nalilersorneqassapput, oqaatsinik ataasiakkaanik pigiliussiniartoqassanersoq imaluunniit oqaaseqatigii alakkiallu ilusilersorneqarnerannut malittarisassanik sammisaqartoqassanersoq. Oqaatsit imari-saannik qinikkanik sungiusagaqarnissaq aaqqissuunneqassaaq, taamaaliornerlu oqaatsit pissusisamisoortumik ataqtiginnerannut sungiusarnermi ilaatinneqassaaq. Tamatumunnga ilanngullugu atuartut ataasiakkaat eqimattakkaalluunniit suliamittut ajornartorsiutigisaminnik sungiusarnisaminnut periarfissinneqassapput.

Ilikkagassatut anguniagassat toqqakkat akornanni samminiakkat tunngavigalugit qulequutanik allatanillu najoqqutassanik atuartut pikkoriffigelgassaminnik angusiniarnerminni tunngavigisin-naasaannik toqqaasoqartassaaq. Sammisassat tamakku allataasinnaapput, ilinniartitsisut oqaluusserisarisinnaavaat, immiussaasinjaapput, video-sinnaallutik imaluunniit assiliaasinnaapput atortussaasinjaallutilluunniit tigussaasut. Sammisassat allakkialluunniit, atuartut sunik paasisaqarniarnerannik sunaluunniit pillugu oqaatiginnissinnaanissaminnut ilikkagaqarnerannik tunngaveqarluni toqqartorneqartassapput eqqarsaatigineqassaarlu sammisassaaq pisorluunniit, atuartunit nalunngeriiganersoq imaluunniit allakkiaq oqaatsinik nutaanik amerlasuunik ikittunilluunniit imaqarnersoq. Allakkiat assigiinnngitsut assigiinnngitsumillu ajornassusillit atuartunut arlalinngut sammitinniarneqarneranni, ajornassutsitigut immikkoortitaarineq periarfissinneqassaaq.

Atuartitsinermi atortussat assigiinnngitsunik ilusilersugaapput. Atortussat ilaatsoorlu malin-ginnaasumik allatat imaluunniit suliaq pillugu immikkut allaatigisat – imaqarnertik pillugu atortussiaapput tamakkualu annertunerusutigut silarsuaq eqqartorpaat taamaaliornermikkullu

ulluinnarpalaartumik oqaatsinik atuillutik. Suleriaasissamut tunngasunik atortussiaqarpoq tamakkualu ilinniartitsinermi atuartut nalunngisaannik piginnaasaannillu qaffakaatitsiniutit atorneqarsinnaapput, taamaaliornermilu atuartut suliassaannut, tamatumunngalu tunngatillugu qanoq suleriaasissaannut iseriartuaartinneqassapput. Tamakkua avataatigut atortussat paassisutissarsifiusinnaasut piupput soorlu ordbog-it, iikkamut nivinngartakkat oqaasilerinermi tigulaariffiusinnaasunik imaqartut, ordbog-it iikkamut nivinngartakkat imaluunniit nivinngartakkat allat paasisutissanik allanik imallit tamakkualu tassaapput atuartup oqaatsit pillugit sulinerani ikorsiissutaasinnaasut.

Atortussanik internet-imiit aallertoqassatillugu pingaartuuvoq ilinniartitsisup aqutsinissaa. Ilinniartitsisup web-imi quppersakkat nassaarereersimasariaqarpai nassaanilu naqitereersimasariaqarlugit atua rtunullu sulinermi atugassanngorlugit assiliortoreersimasariaqarlugit.

Siunertamut pingaartuuvoq atuartut qajannaatsumik suliaminnut katersuveqartinneqarnissaat tassanimi atuartut titartakkatik, allakkatut suliatic, qioraanikkut assilialiatik, plastik-inik oqaatsinik naqitaaralianik ilioraavitik suliattillu allat katersuiffeqartissinnaassavaat. Sulianik katersuififik taanna aamma atuarfiup atuartut angerlarsimaffiinik suleqateqarnerani atortussatsialaalluni tunngavissaavoq aammalu atuartut angajoqqaaminnut, atuarfimmi suliatic pillugit, oqaloqatigin-nissuteqartarsinnaanerannut nalinginnaasunut aallaaviusarsinnaalluni.

Ilikkagassatut pilersaarutit atorneqarnissaannut ilitsersuut

Ilikkagassatut pilersaarusiaq ammukaartunngorlugit sisamanut immikkoortiterlugu, ataani takuneqarsinnaasutut, inissisorneqarsimavoq

<i>Ilikkagassatut anguniagassat</i>	<i>Atuartitsinissamut siunnersuutit</i>	<i>Naliliinissamut siunnersuutit</i>	<i>Atortussatut siunner-suutit</i>	
Imm. 1-imiit 4-imut		Imm. 1-imiit 4-imut		
Immikkoortumi uani atuartitsissutissami pinnigitsoorani ilikkagassatut anguniagassat immikkoortunut sisamanut tulleriaarneqarput • Attaveqaqtigiiitarneq • Paasissutissarsiorneq • Kulturi inuuniarnikkulu atugassarititaasut • Iluarsartuussamik oqaatsinik suliaqarneq oqaatsinillu pigiliussi-niarneq	Immikkoortumi uani atuartitsinermi suliassaa-sinnaasunut, - ingerlat-sinernut, - periaatsinullu siunnersuutit nalunaar-sorneqassapput, taakkua-lu ilikkagassatut anguniagassanut ataasiakka-anut ilikkagassatullu anguniagassanut immikkoortukkaartunut tunngatinneqassapput. Siunnersuutit ilikkagassatut anguniagassat anguniagassat anguniar-lugit qanoq ingerlat-sis oqarsinnaaneranik assersuutaapput siunnersuutaannaallutillu.	o o o	Immikkoortumi uani naliliinissamut siunnersuutit, ammu kaartumi siullermi ilikkagassatut anguniagassat eqqartorneqartut tunngavigalugit suliarisassat, allatorne-qassapput. Siunnersuutit ilikkagassatut anguniagassanik tunngaveqarluni qanoq naliliisoqartarnissaanik assersuutaapput siunnersuutaannaallutillu.	Immikkoortumi uani ilinniartitsinermi atortussaasinnaasunik siunnersuutnik allattuisoqas-saaq – tamatumani eqqarsaatigineqarput atortussat atuartunit atorneqarsinnaasut ilinniartitsisillu atorneqarsinnaasutut siunnersuutit. Siunnersuutit atortussat sorliit sulinermi atorneqarsinnaaneranik ilitser-suutaannaapput.

Ilikkagassatut anguniagassat

Ilikkagassatut anguniagassat, atuarfimmi atuartitsissutini atuartitsissutinilu qanitariissuni alloriarfifit siunertaat aamma atuartitsissutit siunertaat kiisalu ilikkagassatut anguniagassat pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni, allassimapput. Ilikkagassatut anguniagassat

taamaalillutik alloriarfiit atuartitsissutissallu siunertaattulli Naalakkersuisunit aalajangersagaapput, taamaattuunermikkullu pinngitsoorani, nunalu tamakkerlugu, atuartitsinerup imarisassaanik assigiissaarissutaallutik.

Ilikkagassatut anguniagassat atuartitsinermi imarititassanut toqqartuinerme aallaaviussapput, taakkuuppullu atuartut atuartinnejarnerminni pissarsisarnerinik naliliisarnissamut tunngaviususat.

Ilikkagassatut anguniagassat alloriarfinni ataasiakkaani naammassinninnermi, piginnaasassat killiffissaattut, nalunaarsorneqarsimapput oqaasertaliorneqarnerminnilu oqaaseqatigiit siullit naggataattut oqaasertalernejarsimallutik: “*Atuartut akullerni atuarnerminnik naammassinninneranni naatsorsuutigineqarpoq...*”

Alloriarfinni tamani ilikkagassatut anguniagassat sisamanngorlugit immikkoortiternejarsimapput:

- Attaveqaqatigiittarneq
- Paasissutissarsiorneq
- Kulturi inuuniarnikkullu atugassarititaasut
- Iluarsartuussamik oqaatsinik suliaqarneq oqaatsinillu pigiliussiniarneq.

Immikkoortut immikuullarilluinnartutut immikkoortuarakkaanngillat, atuartitsissutissalli imari-saasa tamarmiusut assigiinngitsunit aallaaveqarluni qimerloorneqarsinnaanerannik imaqrstinaanerannillu paasinnittariaqarnertut isigisariaqarlutik. Taamaattumik immikkoortut taamatut tulleriaarnejarsimanaerisa ersersinngilaat tulleriaarineq tamanna atuartitsissummut pingaarner-siuinerusoq imaluunniit atuartitsissutissap ingerlannejarnissaanik tulleriaarineq ersersinneqann-gilaq. Ilikkagassatut anguniagassat tulluuttut immikkoortuni arlalinniittut taputartuullugit ataatsimut isiginnilluni atuartitsissutigineqartassapput, taamaammat pissusissamisoorpoq atuartitsineq ilikkagassatut anguniagassanik immikkoortunit assigiinngitsunit arlalinneersunik katiterilluni piareersaasioorneqartassappat. (takuuk ilanngussami C1-imi atuartitsinermi ingerlatsinissamut assersuusiaq).

Aammattaaq immikkoortut ataasiakkaat iluanni ilikkagassatut anguniagassat tulleriaarnejarnesigut atuartitsissummut pingaarnersiusoqarnera imaluunniit atuartitsissutissap ajornarsia rtuaar-tinneqarnera ersersinniarnejarnngilaq. Atuartut pisariaqartitaat soqutigisaallu aallaavigalugit iliniartitsisup namminearluni qinigassaraa piffissami ingerlatsiviusumi oqimaaqatigiissaarinissani tulleriaarinisanilu.

Attaveqaqatigiittarneq

Inunnik allanik attaveqarumaneq oqaatsinik ilinniarniarnerni tamani tunngaviusumik siunertari-neqartarpoq. Attaveqaqatigiittarneq inuit ikinngutigiinnermik pilersitsiniarnerminni ineriartorti-sinerminnillu, isumassarsiaminnik isummaminnillu avitseqatigiittarnerminni qanorlu iliuuseqar-tarnerminni atortarpaat.

Immikkoortortaq: tusarnaarnermi, atuarnermi, oqalunnermi, allannermi, qimerluugaqarsin-naanermi namminerlu oqaatsitigut allagaqarnikkullu saqqummiisinnaanermi piginnaasassanut assigiinngitsunut ilikkagassatut anguniagassanik imaqrpoq.

Oqaatsit atugaasartut ilikkarniarnejarnissaat aammalu ilikkarniarnermi periartaatsit assi-giinngitsut atorneqarnissaat pingaaruteqartinnejarsipoq.

Paasissutissarsiorneq

Paasissutissat silarsuarmit tamarmeersut amerliartuinnarnerisa pisariaqartillugulu pingaartiler-paat, atuartut paasissutissat aallaaveqarfippiaannit (assersuutigalugu internet-imiit, fjernsyn-imiit radiukkut aallakaatitaniit, aviisitigut sapaatilluunniit akunnikkaartumik atuagassanik saq-qummersittakkaniit, piseqqusaarutiniit nalunaarutilianiilluunniit, imarisanik nalunaarsuutiniit

tulleriaarinikkulluunit nalunaarsuutiniit) pissarsiarinissaannut piginnaaffitik paasinninnertillu ineriertissagaat oqaatsitigut isumalimmik, namminermut tunngassuteqartumik soqtiginartumillu suliaqarnerminni tunngavigisassatut atorsinnaasaminnik.

Kulturi inuuniarnikkullu atugassarititaasut

Atuartut nammineq kulturimik allallu kulturiisa assigiinngissutaannik assigiissutaannillu misis-sugaqarnissaminnut periarfissaqartinneqartariaqarput taamaaliornermikkut allanik paasinnissin-naanertik ineriertortinniarlugu namminnerlu kulturimik sutigut pingaassusaa paasisaqarfiginiar-lugu.

Iluarsartuussamik oqaatsinik suliaqarneq oqaatsinillu pigiliussiniarneq.

Atuartut allanik atassuteqarniarnerminni piginnaassutsiminnik ineriertitsinerminnut ikorfartuutit oqaluttariarsornikkut allattariarsornikkullu sakkussaminnik pissarsissapput taamaalior-nermikkut, sianissuseqartumik, oqaatsit pissusaannik suliaqarsinnaassagamik.

Atuartitsinissamut siunnersuutit

Ilikkagassatut anguniagassanut tamanut atuartitsinissamut siunnersuutinik arlalinnik saqqumiussiniartoqarsimavoq, ilaatigullu atuartitsinissamik siunnersuutinik ataatsimut isiginninner-sunik allaatigisaqartoqarsimalluni. Taamaaliornermi siunertaavoq, siunnersuutit ataasiakkaat isumassanik iliuusissanillu tigussaasunik imaqartut, assingusutigut allanilli imaqartunik suliaqar-nermi, isumassarsisitsisinhaallutillu suleriaasissanik ilitsersuutaasinnaassasut taamaaliornermi atuartut suleriaatsinik taamaattunik sungiussereersimassammata taamaattumillu oqaatsitigut nu-taasunik imarisaasut sulinerminni aallunnerusinnaassamatigit.

Naliliinissamut siunnersuutit

Naliliinermi periusissatut siunnersuutaasut anguniagassanut ataasiakkaanut atassuteqarluinnar-put, naliliinermilu periusaasartut assigiinngitsut tikkuartorniarneqarsimapput: ilinniartitsisup malugisartagai, atuartut, imminut akunnerminnilu, naliliinerat, atuartut ilinniartitsisuminnut nalunaarutigisartagaat il.il.. Naliliinermi siunertarineqarpoq, atuartut ilikkagassatut anguniagas-satut pineqartunik qanoq annertutigisumik angusisimanerannik naliliinissaq, isumagineqanngilar-ru atuartut ataasiakkaat piginnaasaasa atuartunut allanut naleqqiullugit qanoq ittuuneri naliersor-neqartassasut.

Atortussatut siunnersuutit

Atuartitsinermi atortussatut siunnersuutaasut tassaapput atortussat Pilersuiffiup toqqorsivianiittut nalunaarsorneqarsimasut, Pilersuiffimmi ataatsimut katersugaateqarfimmuit atortussat (atuar-finni atuakkat qinnutissiat nalunaarsorneqarfiat) atortussallu atuarfiup atorniartarfiani pigineqar-tartut allallu atuarfiup avataani pissarsiarineqarsinnaasut.

Qallunaat nunaanni, Tuluit nunaanni Amerikkamilu Avannarlermi naqiterisitsisarfiit atuartitsi-nermi atortussanik periutsit assigiinngitsut malillugit sanaanik amerlasuunik saqqummersitsisar-put. Pingaaruteqarpoq atuartitsinermi atortussat, atuartunut assigiinngitsunik suleriaaseqarnissa-mik suliaqarnissamillu piumasaqartut ilinniartitsisumullu sukumiisumik ilitsersuutitalersukkat, toqqartussallugit.

Tuluit oqaasiinik ilinniartitsinermi qallunaatut oqalussinnaanissaq piumasaqataasariaqanngi-laq taamaattumillu pissusissamisuussaaq tuluttuunnaq allakkanik ilinniartitsinermi atuakkanik atuisoqassappat. Pilersuiffiup Paasissutissanik katersiviani saqqummersitat tuluttuut assigiinngit-sut pigineqarput tamakkualu qimerluugassatut atorniarneqarsinnaapput.

Atortussatut nalunaarsorneqarsimasut atorneqarsinnaasunut assersuusiatut isigineqassapput tamanalu tunngavigalugu atortussatut nalunaarsorneqarsimasut atortussatut atorneqarsinnaasutut ilusilikkatut nalilerneqarsimapput, taamatullu nalunaarsuisimaneq, saqqummersitap saqqummer-sitanut allanut naleqqiullugu pitsaaneruneranik, naliliinerunngilaq.

Taamaattumik atortussatut nalunaarsorneqarsimasut tamakkiisutut isigineqassanngillat tamanalu tunngavigalugu atuarfiit ilinniartitsisullu kajumissaarneqarput ingerlaavartumik nam-mineerlutik atortussanik ujarlertaqqullugit, taamaaliornermikkut atuarfiup atuartitsissutissamut atortussaatai nutarterneqartuaannartooqqullugit.

Ilanngussaq

Ilikkagassatut pilersaarutip kingornani malinnaatinneqarpoq ilanngussaq C1, tassanilu imaritin-neqarpoq atuartitsinissamik ingerlatsinissamut siunnersuut, immikkoortunit pineqartunit sisama-neersunik ilikkagassatut anguniagassanik toqqakkanik imalik.

Akulliit angajulliillu alloriarfiini tuluit oqaasiinik atuartitsinermi ilikkagassat anguniagassat

Atuartut <i>akullerni</i> atuarnerminnik naammassininneranni naatsorsuutigineqarpoq	Atuartut <i>angajullerni</i> atuarnerminnik naammassininneranni naatsorsuutigineqarpoq
Attaveqaqatigiittarneq	
<ul style="list-style-type: none"> tuluit oqaasii atorneqartillugit atuartitsinermi peqataasinhaassasut sammisani ilisimariikkat pillugit oqaloqatigiinnerup oqalutariarsornikkullu saqqummiussinerup imai pingaernerit paasisinnaassagaat aamma paasinninnermut itisiliisitsiniarlutik erseqqissaatisiniarlutillu tulluar-tumik apersuisinnaassasut atuartitsinerup nalaani atuartunik allanik suleqateqarnerminni, soorlu attaveqaqatigiinnermi pinnguaatinik piissusilersoqatigiillunilu isiginnaartsinermi, oqaloqataasinnaassasut allatani naqitani, filmini videonilu ukiuminnut naleq-quttuni imarisasut pinganersaannik paasisinnaassasut nassuiaasinnaassasullu qulequtaq isumaqatigiissutigerigaq pillugu takussutissanik allatullu oqaatsit atornagit saqqummiinerit tapertalarugit paassisutissanik saqqummiisinjaallulu ingerlatitseqqissinnaassasut misigissutsiminnik, qimerluukkaminnik, nalilersuutiminnik isummaminnillu oqaatiginnissinnaassasut kiisalu isummaminnik, soqutigisaminnik nalinginnaasumillu oqaloqatigiinnerni naatsunillu nalinginnaasumik allatanik assigiinngitsunik tunngavilersuisinnaassasut allaaserisanut assigiinngitsunut tunngatillugu. ass. takorluuilluni, assitalersuilluni, isiginnaagassiorluni il.il., inuttut namminneq eqaatsumillu ersersitsisinjaassasut 	<ul style="list-style-type: none"> tuluit oqaasii kisiisa atorlugit atuartitsinermik inger-latsinermi peqataasinnaassasut inuttut soqutigisat tunngavigalugit isumassarsianik eqqarsaatinillu saqqummiussillutik immersoqatigis-sinnaassasut aamma sammisat soqutiginartut pillugit oqallinnermut peqataasinnaassasut inuttut isummersuutinut tapertaasunik tunuliaquttanik ilisimasanik tunngavinnillu oqaatiginnissinnaassasut allatit assigiinngitsut isiginnaarsinnaassagaat, tusarnaarsinnaassagaat aamma atuarsinnaassagaat nammimersorlutillu saqqummiussinermiinnut, soorlu oqalutariarsornikkut, allattariarsornikkut, isiginnaartsinikkut, assiliarpalaartutigut, aallaavittut atorsinnaassagaat ulluinnarni pisartuni nalinginnaasuni nattaqqallissaratik tuluit oqaasiinik atuisinnaassasut
Paasisutissarsiorneq	
<ul style="list-style-type: none"> ujarlerfiit tuluttut oqaasillit, soorlu allaaserisat naqitat, tusagassiuutit elektroniskiusut il.il., paasisutissanik pissarsiorfigisinjaassagaat paasisutissat sammisamut isumaqatigiissutigisamut ersarissaataasinjaassasut nassaarisinnaassagaat, immik-koortitersinjaassagaat ataqatigiissaarsinjaassagaallu apeqqarissaarnermic allatullu apersuinikkut misissui-nermic pilersaarersorsinnaassasut taakkunani lu paa-sisutissat pissarsiatik qulequtanik isumaqatigiissu-taareersunik suliaqarnerminni atorsinnaassagaat 	<ul style="list-style-type: none"> paasisutissiivinni piviusuni assigiinngitsuni, ass. atuakkani, atuagassiani internet-imilu, sammisaq aalajangersimasoq pillugu paasisutissat tulluartut namminneq allanilu atuartitsissutini atugassatik uja ritorsinnaassagaat, toqqartuiffigisinjaassagaat atorsinnaassagaallu

Atuartut <i>akullerni</i> atuarnerminnik naammassin-ninneranni naatsorsuutigineqarpoq	Atuartut <i>angajullerni</i> atuarnerminnik naammas-sinninneranni naatsorsuutigineqarpoq
Kulturi inuuniarnikkullu atugassarititaasut	
<ul style="list-style-type: none"> • ulluinnarni tuluit oqaasiisa avatagiisiminni atom-eqarerat maluginiassagaat • tuluit oqaasiia atorlugit allaaserisat tusagassiutinilu saqqummersitat ukiuminnut naleqquttut isiginnaarnikkut, tusarnaarnikkut atuarnikku llu sammisagaat • nunami ataatsimi imaluunniit nunani allani tuluttut oqaaseqarfiusuni meeqqat ukioqatigisamik inuuniarnermikkut atugarisaat soqtigisaallu pillugit suliaqarsimassasut • meeqqat inuusuttullu ku lturii tuluttut oqaaseqarfiusut, soorlu filminut, niplersornermut timersornermullu imaluunniit inunnut allanut tusaamasanut sinniisuusut ilisimasaqarfugalugillu sammis imassagaat 	<ul style="list-style-type: none"> • nunat tamalaat akornanni oqaatsitut ataatsimoorussat tuluit oqaasiisa immikkut ittumik inissismallutik atugaanerat malugalugulu sammis aqarfigisimassagaat • nunarsuarmi pisut paasisaqarfiginiarlugit tuluit oqaasiia atorlugit tusagassiutini allaaserisat saqqumiussallu isiginnaassagaat, tusarnaassagaat atuassa-gaallu
Iluarsartuussamik oqaatsinik suliaqarneq oqaatsimillu pigiliussiniarneq	
<ul style="list-style-type: none"> • atukkaminnik oqaaseqqortussusertik annertusarniar-lugu eqqummaarissumik aaqqissuussaasumillu sulis-suteqassasut • ordbogit allatullu paassisutissarsiorfissatut atortussiat ukiuminnut naleqqutut atorsinnaassagaat • oqaaseqatigiit sannaanni oqaatsillu immikkoortuini inatsisit pingarnerit atuuffii allangortinneqartarneri-lu ilisimallugillu atorsinnaassagaat • kukkaneqanngitsumik allannermi killifilersuinermilu inatsisit pingarnerit ilisimallugillu atorsinnaassagaat • namminneq oqaatsit atukkatik tunngavilersorsinnaas-sagaat allanullu siunnersuuteqarsinnaassallutik, ass. allannerup ineriaartinnerani • inutut atukkamikkut assigiinngitsut akornanni oqalo-qatigiinnerni ilikkariartornermi attaveqaqatigiinner-milu periutsinik oqaatsinik naleqquttunik atuisinnaas-sasut 	<ul style="list-style-type: none"> • nunani tuluttut oqaaseqarfiusuni assigiinngitsuni oqaatsinik taaseriaatsit oqaaseqqortussutsillu assi-giinngissusaat malugissaat • oqaaseqatigiit katinerneqarnerisa inissisorneri kiisalu killifilersuutit kukkuneqanngitsumillu allanneq ili-simaaralugit suliarisinnaassagaat • oqaaseqatigiit sannaanni oqaatsit immikkoortut atuuffii sammisinnaassagaat • allat assigiinngitsut sannamikkut imarisamikkullu assigiinngissusaat pingarnerit immikkoortissinnaas-sagaat aamma allatani eqqarsaat pingarneq siunertar-lu ilisarisinnaassagaat • atuarnermi periutsit assigiinngitsut, soorlu sukkasuumik, imasiuilluni peqqissaartumik atuarneq migisa-qarniarlunilu atuarneq, atorsinnaassagaat.

Tuluttut atuartitsinermi ilikkagassatut pilersaarutit

*****

*B: Ilkkagassatut anguniagassat aamma atuartitsinissamut,
naliliinissamut atortussatullu siunnersuuitit*

Attaveqaqatigiittarneq	
Ilikkagassatut anguniagassat	Atuartitsinissamut siunnersuutit
<ul style="list-style-type: none"> • tuluit oqaasii atorlugit atuartitsinermi peqataas-sinnaassasut • sammisani ilisimariikkat pillugit oqaloqatigiinne-rup oqaluttariarsornik-kullu saqqummiussine-rup imai pingarnerit paasisinnaassagaat aam-ma paasinninnermut itisiliisitsinarlutik er-seqqissaatsitsiniarluttillu tulluartumik apersuisin-naassasut • atuartitsinerup nalaani atuartunik allanik sule-gateqarnerminni, soorlu attaveqaqatigiinnersmi pinnguaatinik pissusiler-soqatigillunilu isigi n-naartitsinermi, oqaloqa-taasinnaassasut 	<p>Ilinniartitsisoq sapingngisamik tuluttut oqaluttartariaqarpoq kiinni, timini, inuusat allallu ikioriullugit oqaatiginiakkami isumaanik ersersitsiartassalluni. Oqalunnermi tuluit oqaasii ajornaatsut nalinginnaasullu atorneqartassapput.</p> <ul style="list-style-type: none"> Atuaqatigiinni oqaatsit – annerpaamik ilutsit pingasukkarlugit – allakkiatigut titartakkatigulu ersersinnejqassapput nivinngarneqarlutillu. Ilinniartitsisup oqaatsit ataasiakkaarlugit oqaatigedqaartassavai, atuartut ataatsikkoorlutik ilinniartitsisup oqaaserisai oqaatigeqqittassavaat tamatumalu kingorna atuartut ataasiakkaarlutik ilinniartitsisup oqaaserisaanik issuaasinne-qartassapput. (<i>Good morning / afternoon - hello, how are you today? - goodbye - sit down, please – stand up, please - do you want to sing? - go up to the blackboard, please - go to the ... please - find your crayons, please - pass the ... please – sorry, I don't know - sorry, I don't understand - sorry, I can't etc.</i>). Atuartut eqimattakkartinneqassapput paarlagaallutillu "ilinniartitsisuutinnejqartassallutik" ilutsillu ilinniakkatik sungiusarnerminni atortassavaat. <p>Alloriarifiup ingerlanerani oqariartaatsit atuarnermut inooqatigiinnermullu tunngassuteqartut, atuartullu ukioqassusaannut naleqquttut, amerliartortillugit saqqummiussorneqartassapput aammalu titartakkat takusassiallu, tamakkununnga tunngassuteqartut, naatsunik allagartallit, atuartut tamakkuninnga oqaatiginnissinnaanngorneri ilutigalugit, taarsersorneqartassapput.</p> <ul style="list-style-type: none"> <u>Listen and do activities:</u> <ul style="list-style-type: none"> - Moving about: stand on your head by the door – hop on your left foot five times - Listen and draw - Listen and colour. <u>Chain work:</u> Oqaatsit pillugit assilissanilluunniit nittartakkat atorneqassapput. Nittartakkat tunui qallinngorlugit iliorarnejqassapput. Atuartup siulliup assersuutigalugu nittartagaq banan-ertalik tiguva. Atuartoq taanna atuartup aappaanut saassaaq oqarlunilu: "<i>Do you like bananas?</i>" Atuartup aappaa nittartakkamik nutaamik tigusissaq - iipilertalimmik – oqarlunilu: "<i>No, I don't like bananas, but I like apples.</i>" atuartullu pingajuannut saassaaq oqarlunilu: "<i>Do you like apples?</i>" il.il.. Suliaq annertusarnejqarsinnaavoq ilutsinik oqaatsinillu allanik ilaartorlugu. <p><u>Dialogues and role play work</u> oqaluttariarsornermi suliatsalaapput, tassami</p> <ul style="list-style-type: none"> - atuartut oqalunnerminni kinaassusersiutit siullianik appaanillu atuissapput (allatat kinaassusersiutit pingajuannik atuiffiukkajupput.) - atuartut apersorneq akissuteqarnerlu ilinniartarpaat. - ilinniartarpaat oqaaseqatigiinnik naatsunik ilusilersuineq naammaginartumillu iliuuseqar-sinnaangortarlutik. - oqaasiinnaat atorneq ajorpaat aammali atortarpaat oqalulluni nalunaarniarnermi atortorine-qartart allat: nipip qatitussusaa qataassusaaluunniit, oqalunnermi taagukkani naqissusii-sarnerit, oqalunnerup erinaa, kiinnap pissusilersortinneqarnera il.il.. <ul style="list-style-type: none"> Atuartut kaasarfimminnut suusinnaasoq – tuluttut taggiseqartitartik – toqqussavaat. Atuartut marlukkaarlutik imminnut apersussapput: <ul style="list-style-type: none"> - <i>What have you got in your pocket?</i> - <i>I'm not telling you.</i> - <i>Oh, please?</i> - <i>O. K. It's a ....</i> Atuartut inimi atuarfiusuni minutini tallimani angalaassapput angumerisinnaasatillu "oqaloqatigissallugit". <p>Alloriarifiup ingerlanerani oqaloqatigeeriaatsit takutitseriaatsillu assigiinngitsut pisimasunut tunngasut atuartullu soqtigisaannut tunngassuteqartut ineriartortinnejqassapput. Atuartut pisiniarnermut, allakkerisarfiliarnermut, napparsimaviliarnermut ulluinnarnilu allanut pisartunut tunngassuteqartinnejqartunut oqaloqatigeeriaatsinik piviusuusaartsinissamullu takuti-tassiassanik sungiusartinnejqassapput.</p>

Attaveqaqatigiittarneq	
Naliliimissamut siunnersuutit	Atortussatut siunnersuutit
<ul style="list-style-type: none"> • Maluginiaruk atuartut ilinniartitsisup ilitsersuutaanut paasinninersut ilitsersuutillu tunngavigalugit qanoq iliuuseqartarnersut. • Maluginiaruk "ilinniartitsisut" ilutsit sungiusarneqartut tamaasa atorneraat atuartullu allat pissusissamisoortumik qanoq iliuuseqarnersut. • Suliat tamakkua atuartut pisumi taaguutinut, kingulleqqiutinut, qalipaatinut, kisitsisinut perusissanullu ajornaatsunut tunngasunik nalunngisaannut naliliissutissatsialaapput. • Maluginiaruk atuartut ilutsinik ajunngitsumik taaguiuersut maluginiarullu atuartut imminnut paaseqatigiissinnaanersut. • Maluginiaruk atuartut tamarmik peqataanersut. 	<p>Atortussat nalinginnaasut Cheryl Strike: Bookless Beginners. A Collection of Games to introduce the English Language. Kaleidoscope 1997</p>

Ilikkagassatut anguniagassat	Atuartitsinissamut siunnersuutit
	<p>• <i>Pairwork:</i> Atuartoq A aamma B assilissap ataatsip ilaaniq tamarmik immikkut tunineqasapput, soorlu illoqarfimmi aqquserngit assingat, assilissami siullermi aqqusiniinnaat takuneqarsinnaassapput aappaanilu illut aamma ilanngunneqarsimassallutik. Atuartup A-p atuartoq B nassuiatissavaa illut sumi inissinneqassanersut atuartullu B-p apeqqutigisassavaa inississimaffit sumiinersut.</p> <p>Alloriarfiup ingerlanerani suliaq annertusarneqassaaq taamaaliornermi assilissat immikkualuttortaat allakkiallu pineqarpata tamakkua paassisutissartai amerlisarneqassallutik.</p> <p>• <i>Mini-talks:</i> Atuartut tamarmik immikkut qulequttamik aalajangersimasumik piareersaasiussapput taamaalioereerunillu sekuntini 30-ni piareersagartik oqalugiatigissallugu. "Oqalugia-reererup" kingorna atuaqtigijit oqalugiatip imaanut tunngassuteqartunik tallimanik apeq-uteqassapput. Makku qulequtarineqarsinnaapput : <i>my room, my favourite food, my favourite animal, my family etc.</i> Suliaq tamanna imatut piareersarneqassaaq piffissami aalajangersimasumi atuartunik marlunnik pingasunilluunniit ullormut oqalugiaartussaqarttarlugu. Alloriarfiup ingerlanerani suliaq annertusarneqarsinnaavoq piffissap oqaluffissap minut-sinngortinneqarneratigut qulequttallu annertusarneqarnerisigut.</p> <p>• <i>Playing games</i> Atuartut nallukattanik pinnguaatinilluunniit allanik pinnguartinneqassapput pinnguarminnilu oqaatsit eqqortut atortassavaat: <i>"It's your turn - Could I have ...., please – Who's first? Etc."</i></p>
• allatani naqitani, filmini videonilu ukiuminnut naleqquttuni imarisaausut pingaaernersaannik paasisinnaassasut nassuaassinnaassasallu	<p>• <i>Printed texts</i> <i>Lead in</i> Allaatigineqartup imarisaa saqqummiunneqassaaq assersuutigalugu qulequttat assilissaluunniit atorlugit. Atuartut eqimattakkaarlutik oqallissapput: <i>"What we know about ... - What we don't know about ... - What we want to know."</i> Atuartut <i>key words</i>-inik tulleriaarlugit allattukkanik, soorlu <i>car, driver, ambulance, tree, cat</i>, tunineqassapput. Atuartut oqaluttuap imarisaa eqqoriassavaat.</p> <p><i>Vocabulary pre-teach</i> Ilinniartitsup oqaatsit oqariartaatsillu pingaaruteqartut – amerlavallaangitsulli - nassuaatigissavai.</p> <p><i>Guiding questions</i> Atuartut allaatigisaq tamaat pillugu apeqqutinik tuniorareerneqassapput, taamaaliornermi atuarnissaminnut pissutissaqlissammata imarisaausllu annertunerusutigut oqaatiginiagaanik paasinianerminni atuagassarititaasumik ukkissilluarnerussammata.</p> <p><i>Reading</i> Atuartut allaatigisap imarisaa paasiniassavaat assigiinngitsunik periaaseqarnermikkut imaluunniit periaatsit assigiinngitsut iluaqtiginiarnerisigut soorlu - bandimik tusarnaarnikkut - ilinniartitsup atuffasineranik tusarnaarnikkut - nipaqqanngitsumik namminersorlutik atuarnermikkut - atuarnerminnik ingerlatsiutigalutik <i>the guiding questions</i>-inik akiortuinermikkut.</p> <p><i>Student check in pairs</i> Atuartut suleqatigiillutik <i>the guiding questions</i>-inut akissutaasunik misissueqatigiissapput.</p> <p><i>Follow up</i> Atuagassaq agguarneqassaaq atuartullu eqimattanut agguarneqassallutik, eqimattallu tamarmik atuagassap immikkoortuanut suliassaminnut assiliartaanullu tunngassuteqartunik suliassaliussapput (<i>comprehension questrions- multiple choice</i>). Suliassat assiliortorneqassapput atuartunullu tamanut agguanneqassallutik taamaalillutik atuartut tamarmik suliqarsinnaanngorlugit.</p> <p>Videot filmillu atorlugit suliaqarneq eqqarsaatigalugit, takuuq qulequtaq Kultuuri inuuniarnikkullu atugassarititaasut.</p>

Naliliinissamut siunnersuutit	Atortussatut siunnersuutit
<ul style="list-style-type: none"> • Maluginiaruk atuartut marluullutik oqaatsinik atuinersut aammalu apeqqutinik akissutinillu suliaminnut tulluartunik atuinersut. • Maluginiaruk oqalunnermi oqaatsit atorneqarneri eqqortuunersut paasinartuunersullu. • Maluginiaruk atuartut oqaluttaatsimik nalinginnaasumik atuinersut. Oqaatsinik atuiniarneq aalajangiusimaneqassaaq. 	
<ul style="list-style-type: none"> • Maluginiaruk atuartut oqaatsinik atuinersut tuluttullu oqaatsit eqimattakkaarluni suliaqluni oqaloqatigiinnerni atorneqartarnersut. • Atuartoq ataaseq arlallilluunniit akissutissatut siunnersuutinik allattarfissuarmi allattuisinneqassapput. • Suliassat atuartunit tamanit paasineqarsinnaasariaqarput suliassiissutinilu ��akkiaasut tunngavigalugit akineqarsinnaasuusariaqarlutik. 	<p>Atuartitsinermi atortussaniit atuakkaniiit allakkiat tigusat imaluunniit atuakkat naleqqussakkat assigiinngitsunik ajornassusillit atorneqarsinnaapput. Pilersuiffimmik Atatsimoortumik katersateqarfik atuakkanik atuaqati-giinnut atugassianik assigiinngitsunik ajornassusilinnik amerlasuunik peqarpoq.</p>

Ilikkagassatut anguniagassat	Atuartitsinissamut siunnersuutit
<ul style="list-style-type: none"> • qulequtaq isumaqatigiis-sutigeriigaq pillugu ta-kussutissanik allatullu oqaatsit atornagit saq-qummiinerit tapertara-lugit paasissutissanik saqqummiisiinnaallutillu ingerlatitseqqissinnaas-sasut 	<ul style="list-style-type: none"> • <u>A holiday brochure</u> Atuartut eqimattakkaarlutik sulissapput sumiiffimmullu tunngasunik aallakkianik assilialia-nillu imaqartitamik takornarianut mappersagaliussallutik.
<ul style="list-style-type: none"> • misigissutsiminnik, qimerluukkaminnik, nalilersuutiminnik isummaminillu oqaati-ginnissinnaassasut kii-salu isummaminnik, soqu-tigisaminik nalingi n-naasumillu oqaloqati-giinnerni naatsunillu nalinginnaasumik alla-tanik assigiiingitsunik tunngavilersuisinnaassa-sut 	<ul style="list-style-type: none"> • <u>I think...</u> Ilinniartitsisup qulequtaq ilisaritissavaa, soorlu <i>football</i>. Atuartut eqqarsarfissaqtinneqas-sapput oqaaseqatigiinnillu ataatsinik – ataasiinnarnik – imatut ilusilinnik : "I think it's fun – I think it's boring – etc." tamarmik immikkut oqaatiginnittassapput. Alloriarfiup ingerlanerani suliaq makkuningga annertusarneqassaaq: "I think it's ... because ...." • <u>Writing</u> <u>Pre-writing</u> Ilinniartitsisoq atuartullu qulequttamut tunngassuteqartumik eqqaappaakkaminnik allattuis-sapput. <i>Mind-maps, vocabulary charts</i> aamma <i>topic vocabulary</i>-iliortoqassaaq. <u>Writing</u> Minutsini tallimani allapallanneq. "<i>Don't lift your pencil from the paper.</i>" <u>Rewriting</u> Atuartut eqimattaarakkuutaarlutik allapallannerminni isumassarsiatic allakkatillu tunngavi-galugit allaatigisaliussapput. <u>Editing</u> Eqimattat allaatigisartik oqaatsitigut allattaatsikkullu kukkunersiussavaat. <u>Publishing</u> Allakkiat nivinngartiterneqassapput atuartullu ilamik ilanngussaat qimerluussavaat. Atuaqatigiinnit atuaqatigiinnilluunniit allanit atuarneqarsinnaasumik atuakkiortoqassaaq.
<ul style="list-style-type: none"> • allaaserisanut assigni-ngitsunut tunngatillugu, ass. takorluuilluni, assi-talersuilluni, isiginnaa-gassiorluni il.il., inuttut namminneq eqatsumillu ersersitsis-innaassasut 	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Using texts</u> Atuartut allakkianik – ataasiakkaarlutik, marlukkaarlutik eqimattakkaarlutilluunniit sulia-qassapput. Imaaliorsinnaapput <ul style="list-style-type: none"> - pisooq inulluunniit allakkiami pineqartoq takussutissiarisinnaavaat - allakkiamut tunngasunik allanik takussutissiorsinnaapput - allakkiami inuk pineqartoq “apersorsinnaavaat” - allakkiap allatut naggaserneqarsinnaanera allaatigisinnaavaat - allakkiami pisimasut pingaarnersaat pillugit titartakkiorstinnaapput.

Naliliinissamut siunnersuutit	Atortussatut siunnersuutit
<ul style="list-style-type: none"> Quppersagaliat saqqummersinneqassapput. Maluginiaruk tigussaasunik paasis-sutissiorraqsimanersoq maluginiarullu ilusilersorneqarnera naqtigassaliarine-carneralu suliatsialaanersut. 	<p>Quppersagaqqiat tuluttoortut, kalaallisoortut aamma qallunaatoortut assiliar-taat oqaasertaallu.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Maluginiaruk atuartut oqaatsit ilusaannik naammaginartunik atugaqarsinnaaner-sut. Atuartut allakkiatigut suliaat nivinngaassorneqassapput, ataatsimoorullugu atuakkiamut, aviisiliamut allatulluunniit saqqummersitassiamut atorneqassapput. Pisariaqarpat atuartunut allanut atuagassiaralugit atorneqarsinnaapput, taakkualu sorianik atuareernerminni suliaasut pillugit isummaminik saqqummiisariaqar-put. Maluginiaruk atuartut suliaasa oqaatsitigut ilusilersorneqarnermikkullu pineqar-toq atuallassimaneraat. 	
<ul style="list-style-type: none"> Atuartut allakkiatigut suliaat nivinngaassorneqassapput, ataatsimoorullugu atuakkiamut, aviisiliamut allatulluunniit saqqummersitassiamut atorneqassapput. Atuartut toqqassavaat: nuannererpaaq - pissanganarnerpaaq – tuluttut oqaatsi-nik atuilluarnerpaaq - takinerpaaq - soqtiginarnerpaaq. Maluginiaruk atuartut suliaasa oqaatsitigut ilusilersorneqarnermikkullu pineqar-toq atuallassimaneraat. 	

Paasissutissarsiorneq	
Ilikkagassatut anguniagassat	Atuartitsinissamut siunnersuutit
<ul style="list-style-type: none"> • ujarlerfiit tuluttut oqaasilit, soorlu allaaserisat naqitat, tusagassiuutit elektroniskiusut il.il., paasissutissanik pissarsiorfigisinnaassagaat • paasissutissat sammisamut isumaqtigiiissutigisamut ersarissaataasinnasaasut nassaarisinnaassagaat, immikkoortiter-simnaassagaat ataqati-giissaarsinnaassagaallu 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Preparing and cooking food</i> Atuartut nerisassiussapput nerisassiornermi maligassiat tuluttoortut malillugit. Atuartut oqariartaatsit ilinniassavaat suliatik suliarutigalugit tuluttullu oqaasertallit nerisassiornermut maleruagassat atuutitagalugit. • <i>Making posters</i> Atuartut eqimattarakkaarlutik qulequttamat nammineerlutik saqqummiussassaminnut atugassaminnik oqaatsnik, oqariartaatsnik aammalu takussutissianik allatanit assigiingngitsuneersunik ujarlerfinniillu elektroniskiusunesunik katersissapput. Eqimattakkaat "poster"-eriliussapput piumasaqaatit aalajangersariikkat najoqqutaralugit (e.g. <i>Team sport: The name – where and when it started - how many players – how long is a game - how do you win – penalties – any special equipment - any special words</i>). Suliaq naammassereerpat eqimattat naminneq "poster"-iliaminnut tunngassuteqartunik apeqqusiussapput, apeqqutillu atuartut sinnerisa suliaralugit akiortussavaat.
<ul style="list-style-type: none"> • apeqqarissaarnermik allatullu apersuinikkut misissuinermk pilersaa-rusiorsinnaassasut taakkunani lu paasissutissat pissarsiatik qulequttanik isumaqtigiiissutaareer-sunik suliaqarnerminni atorsinnaassagaat 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Hobbies</i> Atuartut – tuluttuumik – apeqqusiussapput atuarfimmi atuartunit tamanit akineqartussanik. Apeqqusiani akisassatut paasiniarneqassapput "age", "sex", aamma "hobby". Apeqqusiat akineqareerlutik katersorneqareerpata atuartut eqimattakkaarlutik paasissutissatut pissarsiat pillugit grafiskiusunik (sukaasanik, lagkagitut ilusilinnik assigisaannilluunniit) takussutissiussapput taamaaliornermilu sunngiffimmi aalluttakkat ukioqassuseq, suaassuseq tunngavigisalluumniit allat tunngavigalugit suliaralugit takussutissiarineqassapput. Eqimattat takussutissiaminnik oqaluttariarsorlutik saqqummiussissapput. "Surveys"-inut qulequtarineqarsinnaasut allat: <i>Favourite food, favourite popstars, best books, best films</i>.

Paasissutissarsiorneq	
Naliliinissamik siunnersuutit	Atortussatut siunnersuutit
<ul style="list-style-type: none"> • Nerisassiat eqqortumik isikkoqarlutilu mamassuseqassapput. • Takussutissiaq piumasaqaatit aalajangersariikkat pineqartut najoqqutaralugit paasissutissartaqassaaq. • Apeqqutit takussutissiami allagarineqarsimasut takussutissiarineqarsimasullu tunngavigalugit akiortorneqarsinnaassapput. 	<p>Atuartitsinermi atugassatut atuakkani tamangajanni nerisassiornissamut ilitsersuuteqarpooq.</p> <p>Pappiara A3. Suliaq pillugu atuakkiat atuaruminartut imaluunniit atuakkanii Internettimiillu quppernerit assilineqarneri suliamut tunngassuteqartut atorneqarsinnaasullu. Qalippatit, liimmi, qiuutit il.il..</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Takussutissiat nalunaarusiartallit atuarfimmi tamanit qimerloorneqarsinnaasunnigrlugit saqqummersinneqassapput. Ilusilersorneqarneri ersarissuussapput paasissutissilluarsinnaasuussallutilu. 	<p>Pappiarat qalipaateqanngitsut qalipaa-tillillu. Qalipaatit, liimmi, qiuutit.</p>

Kulturi inuuniarnikkullu atugassarititaasut	
Ilikkagassatut anguniagassat	Atuartitsinissamut siunnersuutit
• ulluinnarni tuluit oqaasiisa avatangiisiminni atorneqarnerat maluginiassagaat	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Scavenger Hunt</u> Atuartut minutinsi 30-ini eqimattaarakkuutarlutik atuarfimmi illoqarfimmilu angalaarsin-naatinneqassapput taamaaliornerminnilu tuluttut oqaatsit naammattuukkatik takusinnaas atilu tamaasa allattussavaat.
• tuluit oqaasii atorlugit allaaserisat tusagassiuutnilu saqqummersitat ukiuminnut naleqquttut isiginnaarnikkut, tusarnaarnikkut atuarnikkulu sammisassagaat	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Songs</u> Atuartut erinarsuutit taallartaannik assigiinngitsunik iliuuseqarnikkut suliaqarsinnaapput: - atuartut bändinik /cd-nik tusarnaassapput taallarlut allallugu. - erinarsuutip taallartaa naqitigaq titarnikkaarlugu aggurarneqassaaq atuartullu suleqatigiillutik erinarsuut tusarnaassavaat qjortakkallu piissusissaasut tulleriaarlugit iliorarneqassapput. - atuartut taallamik naqeriikkamik oqaasertanilli alajangersimasunik mininneqarsimasunik tunineqassapput tusarnaarnerminnilu oqaatsit amigaataasut inissaannut allattussavaat. Erinarsuut suliassamik naammassinninnissap tungaanut uteqattaarneqassapput. • <u>Videos</u> Imaritinneqartut apeqqutaatillugit atuartut makkuninnga suliaqarsinnaapput: - <i>Prediction</i>: Videobåndi isiginnaarneqartoq pisut suli naammassinninneranni unitsinnejassaaq. Atuartut tamatuma kingorna susoqassanersoq eqqoriassavaat. - <i>Predicting the dialogue</i>: Videobåndi oqaloqatigiinnerup qeqqani unitsinnejassaaq. Atuartut eqqoriassavaat tamatuma kingorna qanoq oqaluttoqarnersoq. - <i>Blind viewing</i>: Isiginnaakkat assiliartaqtinnagit ingerlatinnejassapput. Atuartut tusarnaassapput eqqoriarlugulu tusarnaagartik sunik assiliartaqarnersoq. - <i>What happened?</i>: Videobåndi pisoqarluarnerata qeqqani naalerneraniluunniit aallartinnejassaaq. Atuartut eqqoriassavaat isiginnaakkap aallartinnerani susoqarsimanersoq. - <i>Who said that?</i>: Atuartut oqaaserineqartunik allatanik tunineqassapput. Videop isiginnaarnerani suleqatigiillutik paasiniassavaat kina qanoq oqalunnersoq. - <i>In what order?</i>: Atuartut isiginnaagassiap ilaaniit oqaaserineqartunik qjortakkanik tunineqassapput. Tusarnaajutigalutik oqaaserineqartut iluamik tulleriaarlugit iliorarlugit inisitsissavaat. Atuartut siunnersuutitik marlukkaarlutik eqimattakkaarlutilluunniit oqallisigeqqaassavaat. Allariariup ingerlanerani atuartut nammineerlutik imaluunniit eqimattakkaarlutik erinarsuutinik videonilluunniit suliariumasaminnik toqqartuisassapput.
• nunami ataatsimi imaluunniit nunani allani tuluttut oqaaseqarfiusuni meeqqat ukioqatigisamik inuuniarnermik-kut atugarisaat soqutigisaallu pillugit suliaqarsimassasut	<ul style="list-style-type: none"> • <u>How do they live?</u> Ilinniartitsup Internettimi quppersakkat atuarnermut, timersornermut sunngiffimmilu sammissaqarnermut paassisutissiisut naleqquttut toqqartussavaai. Atuartut nammineerlutik quppernerit tamakku nettimi nassaariortussavaat, suleqqinnerminnilu atugassatik namminersorlutik toqqartussavaat naqiterlugillu. Atuartut eqimattakkaarlutik nunamik allajangersimasumik: "Being 12 years old in New Zealand / Australia / England / USA / Canada / Scotland / Ireland / Northern Ireland / South Africa", imaluunniit quelequtanik akimuisunik "Being at school in ...., Sports in ..., Out of school in ..." toqqaassapput. Paassisutissatut suliarisat oqaluttariorsluni saqqumiunneqasapput takussutissanik tap i-uteqartillugit tamatumalu kingorna itisilerutinik apeqquteqartoqarsinnaasariaqarpoq.
• meeqqat inuusuttullu kulturii tuluttut oqaaseqarfiusut, soorlu filminut, nipilersornermut timersornermullu imaluunniit inunnut al-lanut tusaamasanut sinisuusut ilisimasaqarfigalugillu sammisimasagaat	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Who's who?</u> Atuartut namminersorlutik eqimattaarakkaarlutilluunniit inummik qanga inuusimasumik imaluunniit ullumikkut inuusumik, suliariumasaminnik toqqaassapput inummullu tunngasuteqartunik p aassisutissanik pappiaramut A4-mut allattuissallutik.

Kulturi inuuniarnikkullu atugassarititaasut	
Naliliinissamut siunnersuutit	Atortussatut siunnersuutit
<ul style="list-style-type: none"> Oqaatsinik allattukkat nivinngarneqassapput oqallisigineqarlutillu. 	
<ul style="list-style-type: none"> Atuartut taallat saqqummerarneri ilutigalugit erinarsoqataassapput. 	<p>Båndit / cd-t naqiterneqarsimasunik ilanngussanik taallartallit. Internet-im ierinarsuutit taallartaannik nassaarnissaq ilimanaateqarluarpooq.</p> <p>www.lyrics.ch www.lyricshq.com http://skdesigns.com/internet/music/lyrics.htm</p>
<ul style="list-style-type: none"> Maluginiaruk atuartut video pillugu paasiniaanermanni sulilluarnersut: <ul style="list-style-type: none"> - tuluttut nalunngisatik eqqoriaanermanni tunngavigineraat - pisut pinerat ataqtiginnerallu pillugit paasisatik tunngavigalugit eqqortumik eqqoriaanersut - misilitakkaminnik tunngaveqarlutik ataqtigiiusunik isummanillu paasinnin-herminnik katiterisinnaanersut - oqaaseqatigiit sannaat ataqtiginnerilu tunngavigalugit oqaatsinik nalusaminik paasinnissinnaanersut - maluginiareraat oqaatsit nalunngeriiikkaminnik akoqarnersut imaluunniit oqaatsit oqatsinut nalunngeriiikkaminnut assingutittarneraat - pisumi/oqaloqatiginnermi siuliani pisumi paassisutissat atortarneraat - atuaqatitik ilinniartitsisorluunniit apersortarneraat. 	
<ul style="list-style-type: none"> Atuartut suliaat saqqummersinneqassapput. Maluginiaruk paassisutissanik ilumoortunik imaqarnersut maluginiarullu ilusilersorneqarneri naqitassiarineqarnerilu suiliatsialaanersut. 	<p>Quppersagaq: www.haderslev.dlh.dk/linksPOM</p> <p>Internettimi alakkarteriffisanut atorn-eqarsinnaasorpassuarnut innersuuссivittaqarpooq.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Paassisutissat inummut tunngasut nivinngaassorneqassapput tamanit qimerloorenqarsinnaangnorlugit. Inummut tunngasunik paassisutissanik pisariaqartitanik imaqartariaqarput atuaruminarlutik paasiuminartuullutillu. 	

Iluarsartuussamik oqaatsinik suliaqarneq oqaatsinillu pigliussiniarneq	
Ilikkagassatut anguniagassat	Atuartitsinissamut siunnersuutit
<ul style="list-style-type: none"> • atukkaminnik oqaaseq-qortussusertik annertusarniarlugu eqqummaarissumik aaqqissuussaa-sumillu sulissuteqassasut 	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Labelling articles in the classroom</u> Atuartut tulleriaallutik inimi atuartitsiviusumi sunik taggiseqartikkumasaminnik tikkuartisapput. Atuartut allat pineqartup taggisaa taasassavaat, ordbogiluunniit assiliartalik ujarlerfigineqassaaq imaluunniit ilinniartitsisup pineqartup taggisaa taasassavaa. Taggit allattarfisuarmut allanneqassaaq. Naggataatigut atuartut allattarfissuarmi allassimasut najoqqutaralugit allagartaliussapput, allagartallu piusunut ikkussorneqassapput, atuartullu allattaavianut allattortinnejassallutik. • <u>Student-generated dictations</u> Atuartut tamarmik oqaatsinik tallimanik atuaqatimik allatassaannik nassaartussapput.
<ul style="list-style-type: none"> • ordboigit allatullu paasis-sutissarsiorfissatut atortussiat ukiuminmut na-leqqutut atorsinnaassa-gaat 	<p>Ilinniartitsisoq oqaatsinik allassimaffiliussaaq ukununnga</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Dictionary games</u> <i>Odd man out:</i> - car, bus, lorry, teacher - ship, canoe, bucket, boat <i>Find the opposite:</i> - tall - fat - clever - bad - <i>Find the synonym:</i> - nice - kind - cold - <i>Which of these are blue?:</i> - sea - sky - tomato - grapes - <i>Which of these can you eat?:</i> - egg - fork - crab - cat -
<ul style="list-style-type: none"> • oqaaseqatigiit sannaanni aamma oqaatsit immi k-koortuini inatsisit pin-gaarerit atuuffii al-lanngortinneqartarneri-lu ilisimallugillu atorsin-naassagaat • kukkuneqannngitsumik allannermi killifilersui-nermilu inatsisit pin-gaarerit ilisimallugillu atorsinnaassagaat 	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Scrambled sentences</u> Ilinniartitsisoq oqaaseqatigiinnik assiginngitsunik pappiaqjanut amitsunut allattuissaq oqaatsitigut oqaasilerinirkullu sammisassanik imaqartunik. Pappiarat oqaasikkaarlugit qior-tarneqassapput. Atuartut eqimattakkaat oqaaseqatigi immik ataatsimik tunineqassapput oqaatsillu oqaaseqatigiinngorlugit inississorneqassapput. Eqimattat oqaaseqatigiit naam-massigaangamikkit oqaatsit tukatsitertassavaat oqaaseqatigiiliassanullu tulliuttunut inger-laqqittassallutik. Suliaq aamma oqaatsinut ataasiakkaanut atorneqarsinnaavoq taamaaliornermili naqinnerit ataasiakkaat qiortarneqassapput imaluunniit allaatigisami immikkoortukkaat qiorakkat aamma taamatut atorneqarsinnaapput. • <u>The runitalltogether dictation</u> Ilinniartitsisup allaatigisaq runitalltogether ataaseq agguatissavaa. Atuartut marlukkaarlutik oqaatsit akornanni titarnerk inissitsiterissapput. Atuartut tulleriaallutik allagassaaq atuar-tassavaat ilinniartitsisullu oqaasertat eqqortut allattarfissuarmut allattortassavai. Atuartut imminnut kukkunaveersaagaliussapput. • <u>Using pictures</u> Atuartut tamarmik assilissamik immikkut tunineqassapput. Assiliaq oqaatsinik "imaarne-qassaaq", makkua pappiarami ammukaartunngorlugit immikkut tamaasa allatornerisigut: <i>The nouns (names of persons, places, things, ad activities),</i> <i>The adjectives (how persons and things are and look)</i> <i>The verbs (what persons and things do)</i> Taamaalioereernermermi oqaaseqatigiinnik ajunngitsunik pilersitsisassapput oqaatsit, oqaatsinik tulleriaakkant taakkunanit pingasunit atornerisigut.

Iluarsartuussamik oqaatsinik suliaqarneq oqaatsinillu pigiliussiniarneq	
Naliliinissamut siunnersuutit	Atortussatut siunnersuutit
<ul style="list-style-type: none"> Piffissap aalajangersimasup qaangiunneratigut allagartat piiarneqassapput at uارتullu imminnut aperisassapput: "What's that?" 	
<ul style="list-style-type: none"> Atuartut imminnut suliakkersussapput 	<p>Pamela Schaub: Breakthrough Dictionary – Longman 1984 Atuagaq qulequttanut 30-inut immik-koorttitigaavoq oqaatsillu naqinnerit tulleriaarlugit aaqqissugaapput oqaatsillu amerlasuut assiliartalersugaapput. (oqaatsit 2000-it)</p>
<ul style="list-style-type: none"> Maluginiaruk atuartut oqaaseqatigiiliornarnermi maleruagassanik nalunngisaminnik atuinersut, soorlu oqaluummik ujarleqqartarnersut. Maluginiaruk atuartut allanneq pillugu nalunngisaminnik atuillutik suliassartik suliarisareraat. <p>Atuartut tamarmik immikkut assiliartik oqaaseqatigiiliatillu "pingasut pitsaa-nerpaat" takutissavaat. Maluginiaruk atuartut oqaatsit assigiinngitsut atorneqartarneri pillugit nalunngisaminnik oqaaseqatigiiliornerminni atuisarnersut.</p>	

Ilikkagassatut anguniagassat	Atuartitsinissamut siunnersuutit
<ul style="list-style-type: none"> namminneq oqaatsit atukkatik tunngaviler-sorsinnaassagaat allanulu siunnersuuteqarsin-naassallutik, ass. allanerup ineriartortinnerani 	<ul style="list-style-type: none"> <i>A Story giuz</i> Ilinniartitsisoq atuartut atuarsimanngisaannik allaatigisamik qinersissaaq tassungalu tunngassuteqartunik <i>comprehension questions</i>-iliussaaq arfinilinnik arfineq marlunniluunniit. Apeqqutit tamarmik immikkut pappiaqqamat allatorneqassapput apeqqutillu eqimattanut tamanut agguanneqassapput. Eqimattat apeqqutit tulleriaarneqarnissaat pillugit oqallississapput taamaalioererunillu tulle-riiarneqarnissaannik isummiussartik naapertorlugu tulleriaarlugit inississussallugit. Taamaalioerernermi eqimattat apeqqutinut akissutissat oqallisigissavaat akissutissatallu isumatiqissutigisartik apeqqutit tunuannut allattussallugu. Eqimattat – akissutistik tunngavigalugit – oqaluttuamut imarisorisartik atuaqatigiinnut oqaluttuarissavaat. Taamaalioerernermi atuartut tamarmik oqaluttuami oqaasertaviusunik atuassapput.
<ul style="list-style-type: none"> inuttut atukkamikkut assigiinngitsut akornanni oqaloqatigiinnerni ilikkariartornermi attaveqaqatigiinnermilu periutsinik oqaatsinik na-leqquutnik atuisinnaas-sasut 	<p>Ilikkarniarnermi- aamma attaveqaqatigiittarnermi periusasut tamarmik immikkut atuartitsisutit sungiusarneqarsinnaanngillat atuartitsinermulli tamarmut taputartuunneqartussallutik. Suliat assigiinngitsut ingerlanneqarnerini ilinniartitsisup atuartut ilisimatitassavai ussersorneq ileqqulorsornekur atortaqquullugit, ataatsimut isiginninneq paasinninniarnermi atortaqquullugu, kukkunissaminnut annilaangateqartaqqunagit ilinniartitsisorlu apersuinnarnagu atuaqatistik aamma apersortaqquullugit. Atuartut paasisariaqarpaat oqaatsinik taamaallaat ilinniart-qarsinnaasoq oqaatsit atornerisigut, eqqoriaasarnikkut kukkusarnikkullu. Oqalunneq ilinniarneqartarpoq oqalunnikkut, allanneq allannikkut, oqaasissanillu anitsiniarneq misiliinikkut ilikkarneqartarpoq.</p> <ul style="list-style-type: none"> Ilutsit makkua sularineqassapput: <i>I'm sorry, I don't know</i> <i>I don't understand.</i> <i>I beg your pardon – Pardon?</i> “Please”-ip “thank you”-llu atorneqartarneri assersuutigalugu oqaloqatigiinnikkut ilut-sinillu imaattunik: <i>Good morning / afternoon</i> <i>Good bye</i> <i>Can I ....., please</i> <i>Pass the ...., please</i> <i>Thank you</i> <i>No, thank you</i> <i>Yes, please.</i> atuinikkut sungiusarneqassapput.

Naliliinissamut siunnersuutit	Atortussatut siunnersuutit
<ul style="list-style-type: none"> • Maluginiaruk atuartut oqallinnermut peqataasarnersut, oqaatsinik atuinertik tunngavilersortarneraat suliassallu naammassineqarnisaanut tunngatitanik siunnersuuteqartarnersut. Oqallinneq ilitsoqqussaralugu oqaatsit atorlugit ingerlan-neqarsinnaavoq suliarli naammassisaaq tuluttujussaaq. 	
<ul style="list-style-type: none"> • Maluginiaruk atuartut ussersorlutille ileqqulersuutinik atuinersut. • Maluginiaruk atuartut ataqtigiiissitsineq paasinninniarnerminnut atortarneraat pingaarnersiuillutillu tusarnaartarnersut. • Maluginiaruk atuartut misileerusussuseqarnersut kukkunernillu akuersaarsin-naassuseqarnersut. • Maluginiaruk atuartut ukioqatiminnik suleqateqartarnersut. • Maluginiaruk atuartoq oqaatsit atorneqarnissaannik sungiusartarnersoq. 	

Tuluttut atuartitsinermi ilikkagassatut pilersaarutit

*****

C: Ilanngussaq

Ilanngussaq C1 – Atuartitsinermi ingerlatsinissamut siunnersuut: "Food"

Nalunaarummi ilikkagassatut anguniagassaatinneqartut ammukaartumi "ilikkagassatut anguniagassat"-mi tukin-gasumik allattorneqarsimapput. Ilikkagassatut anguniagassat katiterneqarnissaannut ilinniartitsinermillu ingerlat-sinissami tigussaasunngortinneqarnissaannut siunnersuutit tamatuma kingorna nalinginnaasumik allattorneqarsi-mapput.

Ilakkagassatut anguniagassat	Atuartitsinissamut siunnersuutit
<p>Iluarsartuussamik oqaatsinik suliaqarnermi oqaatsinillu pigiliussiniarnermi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • atukkaminnik oqaaseqqortussusertik annertusarniarlugu eqqummaarissumik aaqqisuussaasumillu suliaqassasut - Atuartut nerisassat nerisassallu nalinginnaasut atii nalussanngilaat. - 	<p>Atuartitsinissamik ingerlatsinissaq pileqqaanut atuartitsinissamut naleqqut-tuliaavoq. Naatsorsuutigineqarpooq nalunaaquttap akunneri arfineq marlun-niit qulingilanut atorneqassasut taakkalu marlukkaarlugit atuartitsisoqartassasoq.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Assilissat imaluunniit nerisassat puukullu nassat oqaasertaarinagiassatut ilisarititsiniutit nassarneqassapput. Ilisarititsinermi ilinniartitsisup atuartut ilaat aperisassavai: "<i>Do you like...?</i>", aamma "<i>Do you have ... for breakfast?</i>" Atuartut akisassapput "<i>yes</i>" imaluunniit "<i>no</i>". Ilinniartitsisoq aperisassaaq: "<i>Who likes...?</i>" "<i>Who doesn't like ...?</i>" Atuartut nappaasassapput.
<p>Attaveqaqatigiinneq:</p> <ul style="list-style-type: none"> • misigissutsiminnik, qimerluukkaminnik, nalilersutiminnik isummaminillu oqaati-ginnissinnaassasut kiitalu isummamininnik soqutigisaminnik nalinginnaasumillu oqalo-qatigiinnerni naatsunillu nalinginnaasunik allatanik assigiinngitsunik tunngavilersui-sinnaassasut - Atuartut oqaatigisinjaassavaat nerisassat sorliit mamarinerlugit mamarinnginnerlugil-luunniit. <p>Iluarsartuussamik oqaatsinik suliaqarnermi oqaatsinillu pigiliussiniarnermi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • atukkaminnik oqaaseqqortussusertik annertusarniarlugu eqqummaarissumik aaqqisuussaasumillu sulissuteqassasut - Atuartup oqariaatsit soorlu makku ilikkas-savai: "I like..." "I don't like ..." "Do you like ...?" "Would you like to have ... ?" "Yes, please" "No, thank you" 	<ul style="list-style-type: none"> • Assilissat atortussallu tigussaasut nerrivimmut siaartiterlugit inissisorn-eqassapput, ilinniartitsisullu atuartut tulleriaarlugit piumaffigissavai sunik pingasunik nuannarisaminnik (mamarisaminnik) pingasunillu nu-annarinngisaminnik (mamarinngisaminnik) tikkuartueqqullugit oqar-taqqullugillu: "<i>I like ...</i>" aamma "<i>I don't like ...</i>" • Atuartut inimi atuartitsiviusumi angalaassapput imminnullu apersorlutik: "<i>Do you like ...?</i>" akisarlutillu "<i>Yes, I do</i>", imaluunniit "<i>No, I don't</i>". • Atuartut inimi atuartitsiviusumi angalaassapput imminnullu apersorlutik: "<i>Would you like to have ...?</i>" akisarlutillu "<i>Yes, please</i>" imaluunniit "<i>No, thank you / thanks</i>". • Allattarfissuarmi marlunnik nalunaarsuiffissiortoqassaaq. Nalunaar-suiffissiaq siulleq atuaqtigiiit "<i>our favourite food</i>"-imik aappaalu atuaqtigiiit "<i>we don't like</i>" -imik taajugaannik imaqassapput.
<p>Iluarsartuussamik oqaatsinik suliaqarnermi oqaatsinillu pigiliussiniarnermi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • atukkaminnik oqaaseqqortussusertik annertusarniarlugu eqqummaarissumik aaqissuuus-sasumillu sulissuteqassasut - atuartut oqaatsinik oqaaseqatigiinnillu iluar-sartuussanik nerisassiornermut nerinermullu tunngassuteqartunik ilikkagaqassapput. <p>Attaveqaqatigiinneq:</p> <ul style="list-style-type: none"> • atuartitsinerup nalaani atuartunik allanik suleqateqarnerminni, soorlu attaveqaqati-ginnersmi pinnguaatinik pissusilersoqatigiil-lunilu isiginnaartitsinermi, oqaloqataasin-naassasut. 	<ul style="list-style-type: none"> • Assilissat takussutissiallu atuartunit pinnguaasiarineqassapput, (assilissa-nik mumitertakkanik, memorynik, dominonik), sanaallu tamakku pinn-guaatigineqassapput oqaasertaassat sungiusarneqassammata.

Naliliinissamut siunnersuutit	Atortussatut siunnersuutit
<ul style="list-style-type: none"> Maluginiaruk atuartut tamarmik peqataanersut paasinninnerminnillu akissutitigut ajornaatsutigut nappaasarnermikkullu nalunaaruteqartarnersut. 	<p>Ilinniartitsisumit atuartumillu assilissat katersat.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Atuartut "oqaaseqatigiutitik" alanngaarsinnaanngorlugit sungiusassavaat, siule-riiaariarlillu paarlaattaallutik oqaaseqatigijt tulleriaarlugit oqaatigisassallugit. Maluginiaruk atuartut tamarmik peqataanersut. 	
<ul style="list-style-type: none"> Atuartut oqaatsinik oqaaseqatigiinnillu ilusilersukkanik pinnguarnerminni niptuumik oqaatiginnittassapput. Maluginiaruk atuartut ikioqatigiinnersut. 	<p>Assilissat, nittartakkat, pappiara qeratasooq pinnguaasiornissamut atugassat. Liimmi qiuutillu.</p>

Ilikkagassatut anguniagassat	Atuartitsinissamut siunnersuutit
<p>Paasissutissarsiornermi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ujarlefuit tulutut oqaasillit, soorlu allaaserisat, naqitat, tusagassiuitit elektroniskiusut il.il., paasissutanik pissarsiorfigisinnaagaat. - Atuartut nerisassat nerinerlu pillugu tusarnaagassianik ajornaatsunik paasinnissinnaasasut. 	<ul style="list-style-type: none"> Ilinniartitsisoq - allaluunniit – nalinginnaasumik oqalulluni båndimut tusarnaagassanik immiussissaq. Soorlu titartakkamut nassuaammik tassani nassuarneqassaaq inuit nerisassallu akornanni qanoq titarnilersuisoqassaneroq. Titartagaq nukappiaqqamik, niviarsiaqqamik, anaanamik ataatamillu avataannilu mannimmik, patittitamik nerisasiamik, sodavandimik, immummik immiartorfimmut, qallummut kaffimik iipilimik jogurtimillu titartaaffigineqarsimasinaavoq. <p>Båndimi oqaasertat: <i>"This is Mary and Peter and their father and mother. They are having breakfast. Daddy only wants a cup of coffee, but mummy is having an egg and an apple with a glass of milk. Peter and Mary are having yoghurt with milk"</i> Atuartut immiussaq arlaleriarlugu tusarnaassavaat.</p> <p>Tusarnaagassat titartagartalersukkat assigiinngitsut taamaattunut assingusut nerisassat allat atorlugit neriniartarfimmu pulaarnermut pisiniarfimmilu pisiniarnermut tunngassuteqartut sanaartorneqarsinnaapput.</p>
<p>Kulturi inuuniarnikkullu atugassarititaasut:</p> <ul style="list-style-type: none"> ulluinnarni tuluit oqaasiisa avatagiisiminni atorneqarnerat maluginiassagaat <p>Iluarsartuussamik oqaatsinik suliaqarneq oqaatsinillu pigiliussiniarneq:</p> <ul style="list-style-type: none"> atukkaminnik oqaaseqqortussusertik annertusarniarlugu eqqummaarissumik aaqissuussasumillu sulissuteqassasut - Atuartut tuluit oqaasiit atorlugit pisiniarsinnaassasut. 	<ul style="list-style-type: none"> Atuartut pisiniarnermi oqaloqatigiissutinik annikitsunik saqqummiiffineqassapput ilinniartitsisorlu atuartut ilaannut "pisiniassaaq": "I would like to have ...., please" "Here you are" "Thank you. How much is it?" "Two pounds fifty, please" <p>Atuartut marlukkaarlutik "pisiniartassapput" ingerlanermilu suusaarnerminni paarlaattassallutik.</p> <p>Atuaqatigii inimi atuarfiusumi "pisiniarfeqareerpata" taanna atorneqasaaq.</p>
<p>Attaveqaqatigiinneq:</p> <ul style="list-style-type: none"> misigissutsiminnik, qimerluukkaminnik, nalilersuutiminnik isummaminillu oqaatiginnissinnaassasut kiisalu isummaminik soqutigisaminnik nalinginnaasumillu oqaloqatiginnerni naatsunillu nalinginnaasunik allatanik assigiinngitsunik tunngavilersuisinnaassasut. - Atuartut sumiiffimmi nerisassanik aammalu nerisassanik "allanertanik" toqqartuillutillu oqaluttuarsinnaassasut. 	<ul style="list-style-type: none"> Atuaqatigii eqimattakkaarlutik sulisinneqassapput eqimattallu tamarmik immikkut sulianut makkununnga suliaqartussanngorlugit agguardeqassapput "our favourite food for breakfast" , eqimattaq alla "our favourite food for lunch" , eqimattaq alla "our favourite food for supper" , aammalu eqimattaq alla "our favourite birthday meals".
<p>Attaveqaqatigiinneq:</p> <ul style="list-style-type: none"> allatani naqitani, filmini, videonilu ukiuminnut naleqquittuni imarisasut pingaarsersaannik paasisinnaassasut nassuaasinnaassasullu - Atuartut nerisassat pillugit oqaluttuanik tusarnaassasut. <p>Kulturi inuuniarnikkullu atugassarititaasut:</p> <ul style="list-style-type: none"> tuluit oqaasiit atorlugit allaaserisat tusagsiuutinilu saqqummersitat ukiuminnut naleqquuttut isiginaarnikkut, tusarnaarnikkut atuarnikkullu sammisssagaat - Atuartut nerisassat pillugit erinarsuutinik erinarsussapput taalluartaakkanillu saqqumiussissallutik 	<ul style="list-style-type: none"> Ingerlatsinerni tamani ataaseriarluni marloriarluniluunniit ilinniartitsisup atuartut eqqaminut katersortassavai oqaluttuamillu atuffattarlugit – takutittarlugit – imaluunniit erinarsummiik taalluartaagassiamilluunniit sungiusartittarlugit.

Naliliinissamut siunnersuutit	Atortussatut siunnersuutit
<ul style="list-style-type: none"> Maluginiaruk atuartut tusarnaarnerminni paasissutissanik atugassaminik pissarsimartarnersut sunalu tamaat paasinngikkaluaraangamikku tunniutiinnartannginersut. 	<p>Allagaqaasiat tusarnaagassiat.</p> <p>Oxford University Press Wendy Scott: Are you listening?</p>
<ul style="list-style-type: none"> Atuartut oqalunnermik atuissapput tikkuartuiinnaratik tigooraaginnaratillu. 	<p>Puukut pisiassanillu titartakkat tuluttuunik allagartallit.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Eqimattat suliaminnik oqaluttariarsornikkut allattariarsornikkulluunniit, assilisatut katitikkanik, oqaatsinik tulleriaakkanik, isiginnaartitsisuusaarnermik oqaluttuarnermilluunniit atuinikkut saqqummiussuissapput. 	
<ul style="list-style-type: none"> Maluginiaruk atuartut imarisaasumik kiinnamikkut paasinninnertik nalunaarutigisarneraat. Maluginiaruk atuartut tamarmik erinarsoqataallutilu taalluartaagassiamik taaueqataanersut. 	<p>Atuakkat isiginnaagassiat: Hamish Hamilton Eric Carle: "The Hungry Caterpillar" Andersen Press Tony Ross: "I want my dinner"</p> <p>Erinarsuutit taalluartaagassiallu: "Hot Cross Buns!" "The Muffin man" "Fish, fish all in a dish" "One potato, two potato" "Pat a caka" Longman J. Dakin: Songs and Rhymes for the Teaching of English (bånditalik)</p>

Ilikkagassutut anguniagassat	Atuartitsinissamut siunnersuutit
<p>Paassisutissarsiorneq:</p> <ul style="list-style-type: none"> ujarlerfüt tuluttut oqaasillit, soorlu allaaserisat naqitat, tusagassiutit elektroniskiusut il.il. paassisutissanik pissarsiorfigisinnagaat <p>Attaveqaqatigiittarneq:</p> <ul style="list-style-type: none"> ulequtaq isumaqatigiissutigeriigaq pillugu takussutissanik allatullu oqaatsit atornagit saqqummiinerit tapertaralugit paassisutissanik saqqummiisinnaallutilu ingerlatitseqqisinnaassasut <p>- Atuartut nerisassiornissamut ilitsersuutit ajornaatsut malissinnaassavaat nerisassiallu ajornaatsut pillugit ilitsersuisinnaassallutik</p> <p>Iluarsartuussamik oqaatsinik suliaqarneq oqaatsinillu pigiliussiniarneq:</p> <ul style="list-style-type: none"> atukkaminnik oqaaseqqortussusertik annertusarniarlugu eqqummaarissumik aaqqisuussamillu sulissuteqassasut <p>- Atuartut ajornaatsumik nerisassiornernut tunngasunik oqaatsinik oqaaseqatigiiianillu ilikkagaqassapput: "First we ..., then we ..., and then ..." "I've got ...," "Have you got...?"</p>	<ul style="list-style-type: none"> Atuartut "nerisassavinnik" sanaaqassappata pisariaqanngilaq kissuuteqarnissaq. Nerisassiat salaatusinnaapput akuukkat, patitsitaasinnaapput, kinguleqqiusiaasinnaapput assigisaannilluunniit nerisassiorqarsinnaavoq. <p>Ilinniartisoq allattarfimmi sefersitsisaammiluunniit allattuissaq atuartut makkua apeqqutit pillugit eqqaaqqaakkaminnik taaguisillugit: "What do we need to have?" "What do we do first?" "And after that?"</p> <p>Ataatsimoorussamik nerisassiaassap ilitsersuutitaa - nerisassiat atugasat ilanngullugit - naammassineqarpat atuartut mappiminni titartarlugulu allaaserissavaat.</p>
<p>Kulturi inuuniarnikkullu atugassarititaasut:</p> <ul style="list-style-type: none"> nunani ataatsimi imaluunniit nunani allani tuluttut oqaaseqarfiusuni meeqqat ukioqatigisamik inuuniarnermikkut atugarisaat soqtigisaallu pillugit suliaqarsimassasut <p>- Atuartut tuluit piissusilersuutaannik atugaqarlutik "nerrivimmri nerisinnaassapput".</p> <p>Iluarsartuussamik oqaatsinik suliaqarnermi oqaatsinillu pigiliussiniarnermi:</p> <ul style="list-style-type: none"> atukkaminnik oqaaseqqortussusertik annertusarniarlugu eqqummaarissumik aaqqisuussamillu sulissuteqassasut <p>- Atuartut nerinermi atorneqartartunik oqaatsinik oqaaseqatigiiianillu ilikkagaqassapput. "Can I have ..., please?" "I'd like ..., please" "Yes, please" "No, tkank you - No, thanks"</p>	<ul style="list-style-type: none"> Ilinniartisoq pisiniassaaq atuartullu nerisassiornermi ilitsersuutini qinigaq nerisassiarissavaat. <p>Nerisoqlersinnagu oqariartaatsit naleqquttut nassuaatigineqareerlillu sungiusarneqareersimassapput: "Can I have ..., please?" "I'd like ..., please" "Yes, please" "No, tkank you - No, thanks"</p> <p>Nerisassat niutsivinnut iliorarneqassapput atuartut puuguttaminnut nerisassaminnik nuutsiniarnerminni imminnut oqaluuttariaqassammata.</p>

Naliliinissamut siunnersuutit	Atortussatut siunnersuutit
<ul style="list-style-type: none"> Atuartut tamarmik namminneq nerisassiornermut ilitsersuutiliartik allallugulu titartareersimassavaat. 	
<ul style="list-style-type: none"> Nerisassiaq nerisassiornermut ilitsersuut malillugu nerisassiarineqarsimassaaq. Atuartut aatsaat oqalullutik qinnuteqarnermikkut tunineqartassapput. <p style="text-align: center;">*****</p> <p>Ingerlataq naammassineqarpat ingerlatsineq tamaat atuartut peqatigalugit naliler-sorneqassaaq. Ajornanngippat ilitsoqqussaralugu oqaatsit atorlugit taamaaliorto-qassaaq.</p> <p>Atuartut iliuutsitik sorliit nuannarisimanerlugit sorliillu nuannarisimanagit oqalut-tuarissavaat aammalu iliuutsitik sorliit piffissamik annertunerusumik atuiffiger-u-sussimanerlugit sorliillu annikinnerusumik atuiffigerusussimanerlugit oqaluttua-rissavaat.</p> <p>Oqaluttuarissavaat oqaluttaaq sorleq pitsaanerpaanersoq sunalu pissutigalugu pitsaanerpaanersoq.</p> <p>Oqaluttuarissavaat suut ilikkarsimanerlugit suullu tuluit oqaasii atorlugit oqaloqa-tigiissutigisinnaalersimanerlugit.</p>	<p>Nerisassat ullumi tessani atugassatut pisiareriikkat. Puuguttat, imertarfiiit, saviit ajassaatil-lu. Nerisassiornissamut ilitsersuutit.</p>

